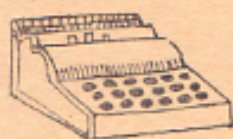

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA THÁNG NĂM ĐẸP NHẤT ĐỜI NGƯỜI

thư hàng tuần

Tuổi Ngọc số 20 đang ở trên tay bạn đọc. Đây là số cuối cùng của Bộ II và cũng là số đánh dấu một quãng đường dài : 5 tháng. Từ số 21, tòa soạn lại tiếp tục cố gắng. Cố gắng không ngừng để sao cho Tuổi Ngọc xứng đáng với sự cổ vũ, ủng hộ nồng nhiệt của bạn đọc, số 21, số đầu của Bộ III. Tuổi Ngọc khởi đầu truyện Giặc Ô Kê. Bạn đọc sẽ gặp lại ở Giặc Ô Kê những Dzũng Đakao, Chương côm, Hưng mập..., những đứa trẻ không bao giờ lớn cả vì chúng không thích lớn. Ô Kê Salem. Đó là thành ngữ thời đại làm đau đớn thể diện dân tộc. Ai diệt nổi đám giặc ô kê? Những ông mặt trời nhỏ sau khi đã sượt ăm bốn Tư giải phóng. Năm xa lớn, Ba AK sẽ mang niềm hân diện của quê hương Việt Nam làm khi giới chiến thắng trận giặc đang làm mất hết niềm si của một thể hệ tuổi thơ. Bạn đọc nhớ theo dõi từ đầu. Ngoài ra, còn một vài mục mới cho Tuổi Ngọc, tòa soạn sẽ thực hiện dần song song với chiến dịch sách báo Tuổi Ngọc tìm bạn ngọc.

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

TUẦN LỄ TỪ 28-11
ĐẾN 5-12-1969

RA NGÀY THỨ SÁU
SỐ 20 GIÁ 25 ĐỒNG

TRUYỆN NGẮN

- NGÀY VỀ CỦA BẦY ĐIỀU HẦU
- CÒN LẠI TRONG TRÍ TRƯỞNG
- THỜI GIAN

DUYÊN ANH
NGUYỄN MAI
TỪ KẾ TƯỜNG

TRUYỆN DÀI

- MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ
- MẶT TRỜI NHỎ
- CON THÚY

ĐÌNH TIẾN LUYỆN
THIÊN CHƯƠNG
DUYÊN ANH

TRUYỆN TRANH

- CHÂNG HAM GIÀU

ĐÌNH HIỀN

VIẾT VỀ MẸ TÔI

- MỘT BÔNG HOA CHO MẸ
- NGƯỜI MẸ CƠ CỤC
- CUỘC ĐỜI CỦA MẸ

TRẦN THỊ GIAO LINH
MÙA ĐÔNG
NG. THỊ NHƯ NGỌC

THƠ VĂN NGỌC

- CON ĐƯỜNG DỄ THƯƠNG
- KHU VƯỜN
- LÁ VÀNG
- CÔNG VIỆC BUỔI SÁNG

NGUYỄN THỤY DIỄM KHANH
HẠ GIAO
TRẦN THỊ QUỲNH LIÊN
MINH THANH

NHỮNG MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NHÌN XUỐNG CUỘC ĐỜI
- NHÌN XA TRÔNG RỘNG
- NGỌC MẾN
- LÀM ĐÁNG
- GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU
- THƯ HÀNG TUẦN

ÁI HOA
LINH VIỆT
CHỊ NGỌC
MINH VĂN
TUỔI NGỌC
DUYÊN ANH

Bla offset do Màn Ảnh thực hiện. Thiên Sơn trình bày.
Minh họa của Ngọc Dũng, Đình Hiền và Hoàng Đăng

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

DUYÊN ANH

TÒA SOẠN — TRI SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
ĐT 23 595 — 90.654

ngày về của bầy điều hâu

Tôi biết, ở khu rừng nọ còn một bầy điều hâu chừng hai chục con cả trống lẫn mái. Chúng sống rất lạ lùng. Mỗi con đậu riêng một cành cây y hệt những ông già cầm và điếu trong viện dưỡng lão. Chưa bao giờ tôi thấy con trống đậu cạnh con mái rĩa lông cho nhau. Ngay cả những buổi chiều đẹp nhất, tôi cũng chưa hề thấy chúng cất cánh lượn tròn. Điều hâu có tài lượn. Khi một con điều hâu gặp chú gà nhỏ phiêu lưu quá xa tầm bảo vệ của gà mẹ, nó lượn thật tuyệt vời. Thường nó vỗ no gió rồi xoè cánh nhào lượn cơ hồ một gã phóng dăng tài hoa. Và, bất thần, từ trên cao, nó lao xuống cặp chặt lấy chú gà nhỏ tha đi. Ăn thịt chú gà xong, điều hâu lại trở nghề lượn. Tôi chắc nó sung sướng lắm vì biết ở dưới bóng của nó, gà mẹ đang khóc lóc thảm thương. Cuộc sống luôn luôn có những kẻ hưởng khoái lạc bằng nỗi đau đớn của người khác.

Nhưng bầy điều hâu tôi biết, ở khu rừng nọ, chẳng giống những con điều hâu tôi đã biết, ở nơi khác, một chút nào. Hình như chúng không thân thiết. Hình như chúng bị mù một mắt. Hình như mỗi con thuộc một bầy tan tác, tạm kết đàn. Vậy thì chúng cô đơn và khó tính kinh khủng. Điều hâu là loài chim gây bao phiền não cho loài gà. Tôi vẫn nghĩ loài gà dễ thương, hiền lành, chịu khó. Song những con gà trống hiền quá hóa ra hèn. Có bao giờ gà trống dám chiến đấu với điều hâu? Chỉ cần nghe tiếng « tí ư » tự xa vọng xuống, gà trống đã tìm cách lùi trước khi rón cổ kêu « iết » báo động. Tôi

ghét lũ gà chọi. Đó là đồ ngu muội được nuôi ăn béo tốt, được săn sóc kỹ lưỡng để giết lẫn nhau. Bọn võ sĩ cũng vậy. Sức khỏe của họ không giúp ích ai. Và tôi chẳng hề nghe nói một con gà chọi vô địch nào đã dùng cựa sắc của nó đá chết kẻ thù muôn đời của loài gà là điều hâu. Tôi khinh bỉ lũ gà chọi, tôi khinh bỉ cái sức khỏe của bọn võ sĩ ham dự võ đài. Sức khỏe ấy đã tạo nên một Mạc Đăng Dung thoán nghịch ngôi vua, làm nhục quốc thể và làm tan hoang đất nước. Bọn gà chọi không có tâm hồn. Bởi vì, gà chọi hay gà trống không biết tình thương là gì. Nên chúng chỉ hùng hục đánh nhau mà không biết chiến đấu. Kẻ chiến đấu là kẻ biết thương yêu. Và chiến đấu, trong loài gà, chỉ có gà mẹ.

Bầy điều hâu, ở khu rừng nọ, dĩ nhiên, chẳng thể nào là những kẻ chiến đấu. Chúng khỏe. Tôi không chối cãi. Nhưng sức khỏe của chúng là sức khỏe tàn bạo, sức khỏe của bọn thích hiếp đáp cái nhỏ bé nhất. Sức khỏe đó, hễ gặp sức chiến đấu bền bỉ trường kỳ, chắc chắn phải thua. Và chúng đã thua. Giờ đây, chúng đang nuôi cảm thù trên những cành cây. Tôi dám tưởng tượng bầy điều hâu này là bầy điều hâu cuối cùng của thượng đế. Tôi nghiệp thay những kẻ ham gieo rắc thù hận! Họ đã sống như bầy điều hâu lạ lùng ở khu rừng nọ.

Một ngày kia, bầy điều hâu vỗ cánh bay đi. Chim chóc lánh nạn trở về ca hát tưng bừng. Rồi trăm hoa đua nở. Khu rừng hết cỏ cỗi già nua. Lá xanh mướt. Đất mềm và cỏ mọc nhanh. Tôi không hiểu bầy điều hâu đi đâu. Tôi chờ đợi

chúng, chờ đợi ngày về của chúng. Và chúng đã trở về. Không đầy đủ. Chỉ còn tám con. Một con rơi bịch xuống đất chết liền. Bầy con còn sống mù nốt mắt, què chân và nát cánh. Chúng không đủ sức cất cánh đậu trên những cành cây cũ. Chúng lết dưới đất trông ái ngại vô cùng. Điều hâu gãy cánh! Điều hâu hết mơ tưởng gieo rắc đau thương cho loài gà rồi. Chúng toan tích vùng dậy oanh liệt một trận chót. Song chúng đã thất bại, những con điều hâu khốn nạn của tôi.

Hoa vẫn nở. Chim vẫn hót. Nhân loại đều nhìn rõ, nghe rõ, trừ những con điều hâu bị thù hận làm điếc và mù. Bây giờ, chúng mới biết mù, điếc và tàn tật, và chết chóc là nỗi kinh hoàng muôn thuở. Chúng chột sảm hối. Bao năm tháng qua, chúng đã gây chết chóc tàn tật, mù điếc. Không thể gây chết chóc tất cả. Thù hận phải thua, Tình thương đã thắng. Những con điều hâu mù chiến bại bỗng xích gần nhau, rĩa lông cho nhau, quần quít bên nhau, thương yêu lẫn nhau.

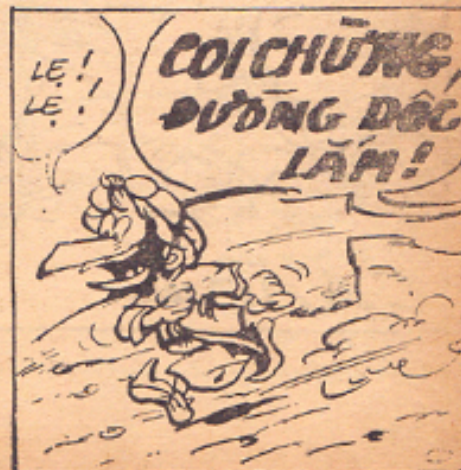
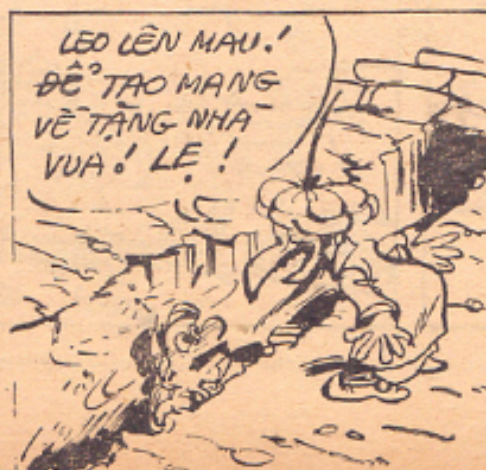
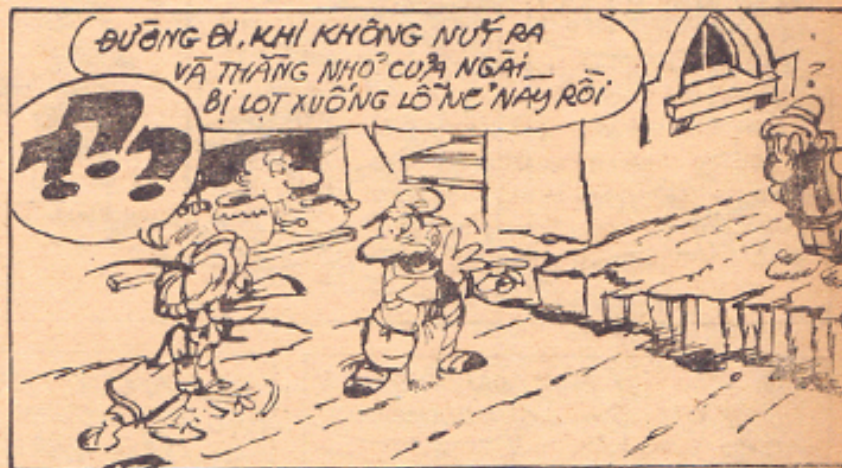
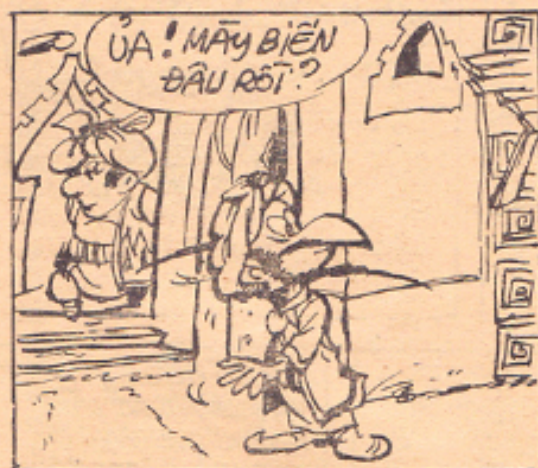
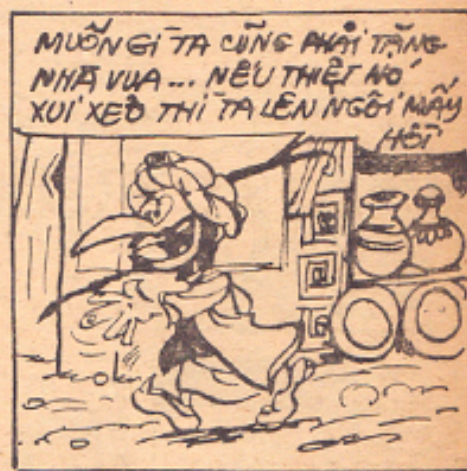
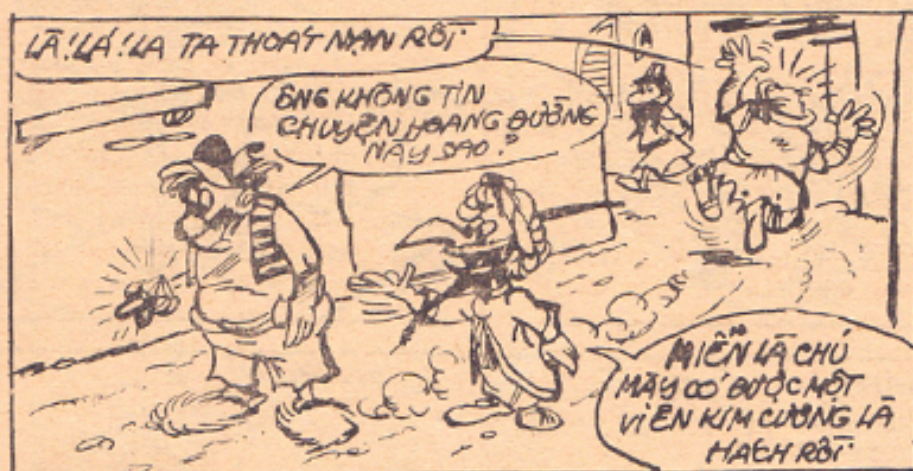
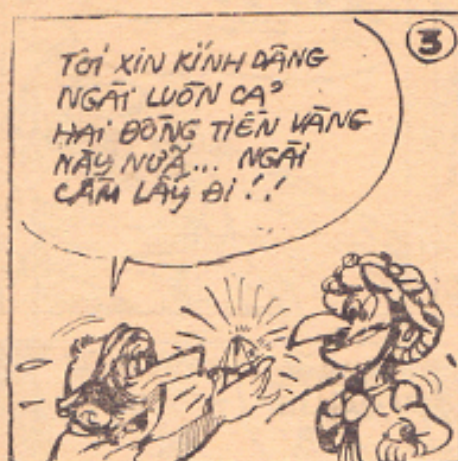
Vào mùa xuân, đàn điều hâu nhỏ ra đời. Bố mẹ chúng rón bay và đâm đầu vào cây tự vẫn. Điều hâu nhỏ sống chung với loài chim hiền. Lớn lên, chúng kiếm sâu bọ, hoa quả sinh sống. Và suốt đời chúng sống ở khu rừng nọ. Tôi thấy chúng không có móng vuốt, mắt chúng hiền mắt bồ câu, chúng chẳng hề kêu « tí ư ». Chúng biết hót, biết thương yêu. Và, chúng bay lượn làm vui mắt tôi.

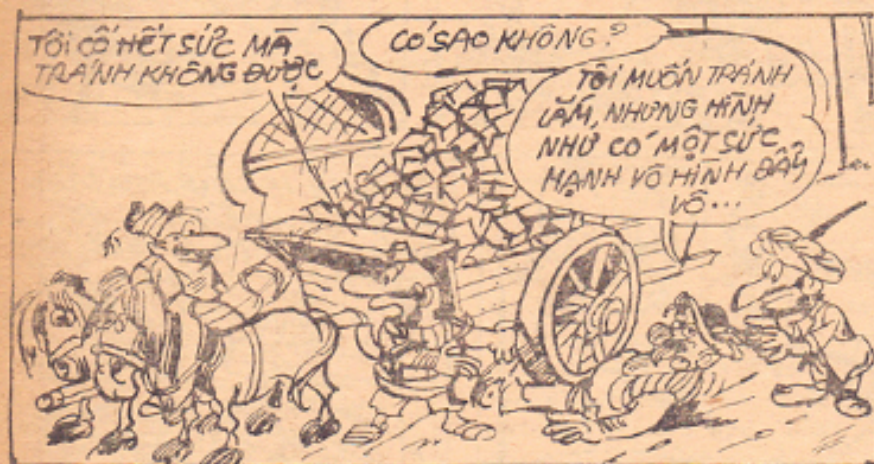
● ● ●

(11-1969)

chẳng ham giàu

• TRUYỆN TRANH 4 KỶ
• ĐINH HIỀN THỰC HIỆN

THỜI GIAN

Tôi có thấy trong hồn những chiếc lá cây
Mùa thu vàng hết những hàng thông khổ sầu
nước mắt

Và mặt đắng vô tình rơi
Như trái đã lặn trên cánh chim rụng xuống
Bàn tay em là những lệ thông
Khóc bơ vơ màu giấy vở học trò
Chiếc mũi em là cây cầu vồng
Chở đi qua những cỗ xe cánh trắng
Chở đi qua những đôi môi người
Bằng mùa gió cam tươi ngọt lịm

Mỗi buổi sáng sớm em có nghe gì không
Khi bàn tay kia cầm chiếc lược nhưng rẽ
đường ngôi mái tóc

Nếu bất ngờ rơi ra những trứng chim
Trong truyện thần tiên em đã biết
Nếu bất ngờ rơi ra những đóa hồng
Của mộng mơ lần thứ nhất
Tôi sẽ mang đến cửa sổ nhà em một mặt trời
Cùng chiếc lưới sương tan
Để nghe nụ cười em xanh cỏ biếc

Và trước khi em tới trường
Chiếc áo nào sẽ được em lựa chọn
Khi thành phố đang mùa thu
Những con đường đầy xác lá
Tôi vẫn đứng cuối cùng như một trạm xe
Ngắm hoài ngọn cây khô có con chim biết khóc
Em hãy nói cho tôi biết
Trụ đèn nào đã vỡ mất đi một ngọn
Chiều hôm qua
Để sáng hôm nay bóng em dẫm lặn trong
sương sớm
Hãy nói cho tôi biết

Tôi có thấy trong hồn những viên sỏi cảm
Nỗi đờn đau đâm thẳm hai bàn chân em bước
Tôi đã nghe từng nụ thời gian
Tiếng rơi ngày thơ của tờ lịch

Và tôi sợ ngày tháng có buổi chiều
Lay em tỉnh cơn mộng biếc
Hãy giữ giùm tôi — Hãy đừng im
Như thể bây giờ em mới lớn
Như thể bây giờ em chỉ một tuổi mười lăm
Có trắng trên tóc, có chim trên môi cười, có
hồn mang đôi cánh trắng

Và có tôi làm thơ trên đường đi học

Tôi yêu một người vơi tuổi mười lăm
Không thấy vành trăng đang khuyết
Nên những bài thơ đi trước thời gian
Sơn phết lại chiếc lá cây rã mục
Tôi yêu một người như trái tim tôi
Đập hoài không thoát ra lồng ngực
Như bàn tay em — mười ngón — thánh thót
trên phím dương cầm

Hoài hoài có trong hơi im tiếng hát
Ôi một người vơi tuổi mười lăm
Sách vở trắng tinh hồn lựa mới
Thời gian không một nghĩa nào
Ăn lem dòng mực tím
À men.

TỪ KỂ TƯỜNG

MỘT NỤ CƯỜI

Thưa chị, chả hiểu sao em hay tếu kinh khủng ghê chị ạ. Mỗi lần em cười (dù việc ấy không đáng cười cho lắm) thì diếc con ráy, tiếng cười của em khanh khách kéo dài như truyện tiểu lâm 1 nghe bất lịch sự lắm lắm. Đã thế em còn tọt lè lưỡi khi cười trông nó mới đáng ghét lắm sao chắc em bị bệnh « ba trợn » rồi chị ơi ! Khổ quá con gái mà tếu như vậy xí giống con quỷ ỉn thôi. Có cách nào chị Ngọc giúp em nhé !

QUYÊN ANH (Hỏa Tuyến)

Đọc kỹ lại một bài Lâm Dáng của chị Minh Văn đi, em nhé : Bao giờ có nụ cười như Nguyễn Du tả hai người đẹp cười « e lệ nép vào dưới hoa », nhớ cho chị biết đề chị mê nụ cười của em đấy, nghe.

TÌNH THƯƠNG VÀ PHƯỚC THIÊN

Em không có ba má. Ba má em đã chết. Bấy giờ em muốn viết thư cho hội « cha mẹ nuôi quốc tế » để tìm kiếm một người cha, một người mẹ đỡ đầu được không chị ? Có điều kiện gì không chị ? Em chờ sự trả lời của chị đó. Nè gửi thư địa chỉ : « Hội cha mẹ nuôi quốc tế » đường Yên Đờ Sài Gòn có đến không chị ? Còn vấn đề viết thư phải viết bằng ngoại ngữ hay tiếng Việt Nam. Em cũng nghĩ đến hội « cha mẹ nuôi quốc tế » lâu rồi nhưng không biết hỏi ai.

XUÂN LAN (Đà Nẵng)

Hội Cha Mẹ Nuôi Quốc Tế, theo chị biết, chỉ nhận con nuôi... tiểu học. Và cha mẹ, hầu hết là cha mẹ Mỹ Một năm cha mẹ gửi thư cho

con nuôi hai lần. Thư được dịch sang tiếng Việt. Con nuôi lại viết cho cha mẹ thư trả lời bằng tiếng Việt và cũng được Hội thuê người dịch sang tiếng Mỹ. Lâu lâu, cha mẹ gửi ảnh. Tặng quà. Con cái cũng gửi ảnh và... Không có quà tặng cha mẹ nuôi. Mỗi tháng, con nuôi đến Hội, xếp hàng nhận trợ cấp khoản tiền dưới ngàn bạc. Thỉnh thoảng nhận thêm vài cục xà bông hay cái dù... nội hóa. Không có tình thương mà chỉ có sự phước thiện. Vậy nếu em tìm tình thương ở Hội Cha Mẹ Nuôi Quốc Tế em sẽ thất vọng. Người ta cho con cái đến Hội Cha Mẹ Nuôi Quốc Tế chỉ vì quá nghèo, muốn có chút tiền hàng tháng. Em muốn biết cho rõ, cứ viết thư bằng tiếng Việt và gửi về địa chỉ của Hội ở đường Yên Đờ.

ĐỐI THOẠI

Chả hiểu sao em nhút nhát quá chị ạ, đứng trước người đối thoại, em trở nên mất bình tĩnh và nói chuyện thật vấp vấp, nhiều khi khách đến nhà, em không biết phải mở đầu câu chuyện thế nào nên « cảm như hén », vì thế mẹ em lại phải tiếp chuyện. Chị Ngọc của em ơi, chị chỉ em cách nói chuyện bất thiệp và duyên dáng chị nhé.

KIM THÈU (Mỹ Tho)

Em chưa quen đối thoại đó. Vậy phải tập. Em chọn vài người bạn thích đối thoại. Khi ngồi với nhau các em thảo luận về mọi vấn đề. Thí dụ : văn chương, âm nhạc, học đường, gia đình... Tập thảo luận nhiều, em nói chuyện sẽ trôi chảy. Khi có khách đến nhà, nếu khách là thương gia, em sẽ chào hỏi, mời

ngồi, rót nước và trong lúc chờ mẹ em ra, em sẽ hỏi khách về giá sinh hoạt, về sự buôn bán. Nếu khách là nhà giáo, em sẽ hỏi về sinh hoạt học đường... Như vậy, em sẽ hết « cảm như hén » và không bắt khách « ngồi chơi xơi nước » một mình.

CHIỀU BẠN

Tâm có một con nhỏ bạn thân thiết là thân, nhưng mà cô bạn dễ yêu của Tâm hay giận hay hờn ghê lắm cơ. Đôi khi cô nàng nổi cơn giận bất tử thì Tâm cố nhịn cho yên nhưng có lúc Tâm bực quá, Tâm bèn sừng cồ lại với bạn. Thế là hai đứa lại giận nhau cả tuần (Cái tuần ấy thật là vô vị và buồn chán ghê đi). Chị Ngọc ơi, bi giờ chị chỉ cho Tâm biết có cách nào làm cho cô bạn của Tâm bớt giận bớt hờn, hay là chị cho Tâm cái cách nào để hãm bớt cái tính kỳ cục của nhỏ bạn Tâm đi nhé, chị Ngọc nhé !

BÍCH TÂM (Sài Gòn)

Em đã biết rõ tính bạn em rồi mà. Vậy khi nào bạn em tác giận nổi giận, em đừng « sừng cồ » nữa. Thế là yên. Em tập chiều bạn em. Hễ chiều được bạn em là chiều được mọi người. Và em sẽ được, mọi người thương yêu, chiều chuộng. Sự hiền dịu của em sẽ sửa dần tính cáu kỉnh của bạn em. Ngoài ra, không ai sửa nổi đâu.

MUA NHẠC

Em muốn mua một số nhạc cổ điển ngoại quốc — của Schumann, Beethoven, Dussek, Mozart... — dành cho đàn piano. Em phải hỏi mua ở đâu hở chị ?

NGUYỄN PHƯƠNG (Cần Thơ)

Hiệu đàn Mỹ Tin ở đường Nguyễn Văn Thỉnh Sài Gòn trước đây bày bán rất nhiều sách nhạc, bản nhạc cổ điển Tây phương. Có dịp lên Sài Gòn, em thử ghé xem sao.

Hãy viết về cho Ngọc ở mục Ngọc Miến những thắc mắc của bạn Ngọc. Mỗi tuần Ngọc sẽ trả lời bạn

dzũng đakao

— Tụi tao được lên thành sống, tụi mày về đồng, hả ?

— Ừ.

Tư giải phóng nhìn Dzũng Đakao không chớp mắt :

— Thiệt tụi mình là anh em, hả ?

Dzũng Đakao *bổng nhổng* dề ngã Tư giải phóng :

Hai đứa trẻ ôm nhau vật lộn. Bên ngoài, hỏa châu thì bay lên trời. Nhưng ánh sáng của hỏa châu không thể soi rõ được khuôn mặt rạng ngời của Tư giải phóng, không soi rõ được trái tim rộn ràng một nhịp điệu hòa cùng một nhịp điệu. Chỉ có ánh mắt là soi rõ nỗi mà thôi.

Và ánh mắt Tư giải phóng đã soi rõ tâm hồn Dzũng Đakao. Hai đứa vật lộn nhau một lát rồi rớt xuống chung một cái hố. Những nụ cười rộn rã trời đất, khinh thường súng nổ. Hỏa châu không soi rõ nụ cười của Tư giải phóng và Dzũng Đakao.

— Dúi quá hén, mày ?

— Ừa. Hết bắn nhau còn vui nữa. Tụi mình ra vườn hoa lần trên bồn cỏ. Ánh điện sáng rực à...

— Có ai đuổi không ?

— Không, người lớn đều yêu thích trẻ con. Hết bắn nhau, chẳng còn ai ghét bỏ nhau.

Tư giải phóng thở phào :

— Vậy Bồn lửa nó liệng súng đạn của tụi tao đi cũng phải, mày nhỉ ?

Dzũng Đakao véo vào đùi bạn :

— Chơi súng thật nguy hiểm lắm ! Hồi nọ bác đảng nhà ông nọ có súng, thằng em lỏi ra chơi bắn vỡ óc thằng anh.

Tư giải phóng hỏi :

— Thiệt hả ?

Dzũng Đakao đáp :

— Thật.

— Rồi sao ?

— Rồi cả nhà ông ấy buồn. Thằng em mang tội giết thằng anh. Bố mẹ nó khóc tối ngày. Mày thấy chưa, anh em giết nhau chỉ vì ham chơi súng thật.

Tư giải phóng lặng thinh. Nó ngửa mặt nhìn lên bầu trời. Trời có trăng và nhiều sao. Trên nhà, dưới ngọn đèn cây, các bạn nó đang ồn ào đánh cá ngựa. Tư giải phóng bỗng mơ ước xa xôi. Mỗi hôm nay nó mới biết mơ ước. Và hiểu rằng chơi súng thật nguy hiểm vô cùng. Tư giải phóng ôm chặt lấy Dzũng Đakao :

— Tao thương mày hết sức.

Dzũng Đakao để mặc bạn ôm chặt mình. Nó luồn hai tay vào áo Tư giải phóng mơn man trên da thịt bạn :

— Chúng mình là anh em mà, không thương sao được.

Súng đạn đã cảm hòng. Như thể súng đạn đứng quanh miệng hố, nghe hai đứa trẻ tình tự. Và hai

đứa trẻ còn tỏ tình với nhau thật lâu. Cho đến khi chúng ngủ vùi.

10

Bầy đứa trẻ nhìn đôi nẫu người. Không biết chiến tranh đã kéo dài bao nhiêu hôm rồi. Đột nhiên, bữa nay đạn nổ rộn rã ở xóm nhà Bồn lửa. Máy bay gầm thét và lướt nhanh trên mái nhà cơ hồ muốn cuốn theo cả mái nhà bay lên. Những đứa trẻ, tay đan lấy nhau, nằm úp mặt xuống nền nhà y hệt cái xích người. Bốn cái hố nhỏ không đủ chứa bầy ông nhãi. Chúng nó đành « sống chết có nhau ». Không đứa nào thiết nói chuyện nữa. Chúng vừa đói vừa sợ.

Gần tối, nhiều bước chân chạy huỳnh huých bên ngoài. Rồi có tiếng gọi :

— Tư ơi, Ba ơi, Năm ơi !

Tư giải phóng ngồi nhồm dậy :

— Các anh kiểm mình.

Năm xà lỏn run cầm cập :

— Tao sợ mấy anh quá.

Bồn lửa đã ngồi dậy. Rồi tất cả đều vùng dậy. Dzũng Đakao vỗ vai Tư giải phóng :

— Tụi tao hết đồ ăn rồi. Chả hiểu hôm nào bố tao mới đến đón tụi tao về. Mấy anh tụi mày chắc có đồ ăn, tụi mày ra đi.

Tư giải phóng ngó Dzũng Đakao :

— Còn tụi bây ?

mặt trời nhỏ chương còm

Dzũng Đakao nói :

— Tụi tao chờ bố tụi tao.

Tiếng gọi bên ngoài thôi thúc hơn :

— Tư, Ba, Năm, tụi bây ở đâu ?

Năm xà lỏn bối rối :

— Mất bà nó hết súng đạn rồi.

Nó lắc đầu :

— Tao không ra đâu, tao ở với tụi bây...

Ba AK nói :

— Tao cũng không ra. Ra, các anh hỏi súng đạn, tao biếu tụi bây vớt hết trội, các anh bắn chết tụi bây thì sao ? Tụi mình là anh em mà...

Bồn lừ an ủi bạn :

— Đừng lo, tụi mày ra, tụi tao sẽ trốn sang nhà bác Năm xích lô. Sức mấy tìm nổi tụi tao.

Chương còm dục Tư giải phóng :

— Mày khuyên Năm xà lỏn, Ba AK ra đi. Mấy anh ấy sẽ đưa tụi mày về quê sớm. Ở đây với tụi tao chết đói à...

Tư giải phóng lắc đầu :

— Tao muốn ở lại đợi ba tụi bây đưa về quê chắc ăn hơn. Tao khoái ở với tụi bây. Tụi bây tốt quá à...

Hưng mập xoa cái bụng móp :

— Tốt thật đấy nhưng giờ hết đồ ăn rồi.

Những đứa trẻ lặng thinh nhìn nhau. Chớp mắt lia lịa. Tiếng gọi bên ngoài xa dần. Cuối cùng là câu dặn dò :

— Rút lui, tụi bay ơi !

Dzũng Đakao đứng lên gắng sức kéo Tư giải phóng :

— Chạy theo mấy anh tụi mày đi kéo lặc. Anh tụi mày rút lui, khỏi sợ bắn chết tụi tao.

Nhưng Tư giải phóng, Năm xà lỏn, Ba AK cứ ngồi lì. Dzũng Đakao gắt :

— Tụi mày ngu như chó ấy.

Năm xà lỏn giật tay khỏi tay Bồn lừ :

— Thấy tia tụi tao.

Không hiểu tại sao, Dzũng Đakao, Chương còm, Bồn lừ, Hưng mập cùng ứa nước mắt. Và khóc tím tím. Tư giải phóng sợ hãi :

— Tụi bây giận tụi tao, hả ?

Dzũng Đakao quệt mắt vào cánh tay :

— Không. Tụi tao thương tụi mày.

Tư giải phóng, Ba AK, Năm xà lỏn bèn òa lên khóc. Bầy đứa trẻ khóc trong bóng tối. Chẳng hiểu tại sao chúng nó khóc. Khóc chán, chúng nằm lẩn, tay đưa nọ nắm chặt tay đứa kia mà ngủ. Chúng thức giấc khi những tia nắng chiếu vào qua kẽ hở của vách ván. Bụng chúng cồn cào. Tay chân chúng mỏi rã rời. Không đứa nào buồn ngồi dậy. Bầy đứa nằm ngửa mặt lên trần nhà, đắp chung một cái mền. Tư giải phóng mở đầu câu chuyện buổi sáng :

— Tao tin ba tụi bây sẽ tới.

Dzũng Đakao hỏi :

— Sao mày biết mà tin ?

Tư giải phóng cười :

— Vậy mà tao tin, không biết chi ráo trội, tao cứ tin. Tao nằm mơ thấy ba thằng Dzũng Đakao đưa tao đi coi con Căng gu ru; ba thằng Chương còm đưa tao đi coi phim

chưởng; ba thằng Hưng mập đưa tao đi ăn phở; ba thằng Bồn lừ đưa tao đi coi đá banh... Ta mơ đủ thứ.

Năm xà lỏn nói :

— Còn tao chỉ mơ thấy ba tụi bây đưa tao về quê.

Ba AK gãi đầu xoắn xoạt :

— Hi hi, tao mơ thấy ba tao «rua» ba tụi bây. Mấy ông nhậu để vớ gỏi vịt rồi đi coi chọi gà! Ba tao ca vọng cổ, ba tụi bay vỗ tay khen hay quá xá...

Ba AK tung chăn :

— Nè, tao ca vọng cổ mùi số dzách.

Hưng mập đùa :

— Đói muốn xỉu, mày còn ca nổi không ?

Ba AK nhéo khế Hưng mập :

— Ca nổi chứ. Tao hết thấy đói rồi. Tao ca nghe ?

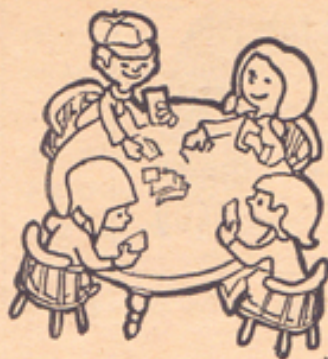
Dzũng Đakao gạt vội :

— Thôi, đợi về nhà tao hãy ca. Mày ca hay hơn Út Trà Ôn là cái chắc.

Sáng nay súng nổ dồn dập một lúc rồi yên hẳn. Máy bay không hoạt động. Dzũng Đakao tin chắc khu nhà Bồn lừ đã hết bắn nhau. Vì anh của bọn Tư giải phóng đã rút lui từ đêm hôm qua. Nghĩ vậy, Dzũng Đakao cũng hết thấy đói như Ba AK. Nó vụt ngồi dậy, hớn hớn :

— Hết bắn nhau rồi.

Cả bọn ngồi dậy. Và đứng lên reo hò. Chỉ được khoảnh khắc, chúng mệt đừ. Bầy đứa ngồi sát bên nhau, dựa lưng vào vách ván. Tư giải phóng vừa thở hồn hển vừa

mặt trời nhỏ hưng mập

nhắc câu hỏi mà nó đã hỏi Dzũng Đakao :

— Thiệt là hết bắn nhau thì hòa bình, hả ?

—Ừ.

— Tụi tao được lên thành sống, tụi mày về đồng, hả ?

—Ừ.

— Thiệt tụi mình là anh em, hả ?

—Ừ.

Ngay lúc đó, nhiều bước chân chạy huỳnh huých bên ngoài như những bước chân tối trước. Không đứa nào sợ hãi. Mắt chúng sáng rực. Chúng đã cảm thấy một nỗi niềm gì trong bước chân chạy vội.

— Đây rồi, tới nhà tôi rồi.

Bồn lửa vọt dậy, phóng ra cửa :

— Ba ơi, ba ơi, con nè...

Một tiếng gọi :

— Dzũng đâu ?

Dzũng Đakao hét lớn :

— Bố ơi !

Lại một tiếng gọi :

— Chương đâu ?

Chương còm sung sướng :

— Con trong này.

Và một tiếng gọi :

— Hưng mập !

Hưng mập lăn ba vòng :

— Bố ơi, con mong bố ghê...

Rồi hết. Tư giải phóng, Ba AK, Năm xà lỏn không được nghe tiếng ba má của chúng nó réo gọi. Nước mắt chúng ứa ra. Ba đứa xích gần nhau, trằm chằm kín mít đầu, thút thít khóc. Cánh cửa nhà Bồn lửa đã mở toang. Nhiều người ứa vào. Tư giải phóng, Ba AK, Năm xà lỏn

mãi tủi thân, không nghe được gì nữa và trằm chằm kín đầu, chúng không nhìn thấy cảnh tượng mừng rỡ của bố con bọn Dzũng Đakao.

Một người nói :

— Chiến trận này thật kỳ cục. Ở Chợ Lớn, quân ta bắt hàng trăm con nít làm tù binh.

Tư giải phóng đã giật thót mình vì câu nói đó. Nó hé cái chần nhìn người vừa nói. Đó là một người mặc đồ rằn ri đeo súng lục ngang hông. Quanh ông ta, vài người lăm lăm những khẩu AR 15. Ông ta hỏi :

— Còn những đứa nào ngồi đắp mền kia ?

Dzũng Đakao nhanh nhẹn đáp :

— Thừa đại úy, em chúng cháu đó. Chúng nó đói quá, lả đi...

Dzũng Đakao bảo bố :

— Bố ạ, em Tư khóc hoài.

Bồn lửa khoe bố :

— Ba à, thằng Năm can đảm lắm. Thằng Ba sợ súng nổ đêm ngủ đài dầm...

Chương còm bước tới kéo cái chần ra. Dzũng Đakao nhìn bố. Ánh mắt nó kỳ lạ. Bố Dzũng Đakao hiểu ý con. Ông chạy xô lại ôm đúng thẳng Tư giải phóng nhấc cao :

— Tội nghiệp con của bố !

Viên đại úy thân mật :

— Mừng các ông gặp được các cháu. Chúng tôi ra trước nhé !

Tư giải phóng, Ba AK, Năm xà lỏn khóc thầm thiết. Qua màn nước mắt, chúng không nhận ra Dzũng Đakao, Chương còm, Bồn lửa, Hưng mập. Chúng chỉ thấy những ông mặt trời nhỏ đã sưởi ấm tâm hồn chúng bằng những tia nắng thương yêu.

— Đừng khóc nữa, tụi mày ! Mình là anh em mà. Rồi bố chúng tao sẽ đưa tụi mày về quê.

Tư giải phóng, Ba AK, Năm xà lỏn, lần đầu tiên được nghe giọng nói mặt ong của người lớn xa lạ rót vào tai chúng :

— Về nhà bác rồi bác sẽ đưa các cháu về với ba má các cháu.

24-11-1969

(Viết xong tại Phú Nhuận).

TUỔI NGỌC SỐ 21

KHỞI ĐĂNG

GIẶC Ô KÊ

- Nguy hiểm hơn giặc Cờ Đen, Cờ Vàng, Cờ Trắng, thổ phỉ, Tàu ô vì giặc Ô Kê làm mất danh dự của nòi giống Bách Việt phỉ thường.
- Vui nhận hơn giặc Nát Áo hay bất cứ một trận giặc nào đã xảy ra trong lịch sử ụngnh nhau của nhân loại vì có Dzũng Đakao, Chương còm và ê kíp của chúng nó. Đặc biệt xuất hiện nhân vật mới là Huệ tai voi.
- Cuộc thi bọ tai và chọi trán này lửa giữa Chương còm và Huệ tai voi sẽ chọc cười trẻ mãi không già.

nếu...

Nếu chị có phép nhiệm mầu...

Chị sẽ hóa thành đóa hồng nhung
đỏ thắm

ngủ ở bờ môi em

Đề nghe đôi môi em ngọt ngào

— Em yêu chị...

Nếu chị có phép nhiệm mầu

Chị sẽ hái những vì sao sáng
nhất

Thả vào đôi mắt em

Đề thấy mắt em long lanh

— Một ông sao sáng, hai ông
sáng sao...

Nếu chị có phép nhiệm mầu

Chị sẽ kết những gợn mây mùa
thu

Làm thành một đôi cánh cho em

Đề thấy em xinh hơn trong dáng
thiên thần...

Và nếu chị có phép nhiệm mầu

Chị sẽ cho em những gì đẹp nhất
trong vũ trụ...

HUYỀN NGÀ

ước mơ

khí em khóc

em muốn được nhìn

những giọt nước mắt thủy tinh
lăn dài trên má em

để xem

những giọt nước mắt ấy

con đường để thương

Nhất là những ngày vào đông thế này em thường đi chậm lại để đón nhận làn gió gầy gầy lạnh của buổi sớm mai. Ồ, nếu ai có hỏi em đi học bé thương những gì nhất? Em sẽ trả lời ngay bé thích con đường dẫn từ nhà bé đến trường ấy mà. Con đường dễ thương ghê cơ.

Này nhé, em phải bắt đầu từ nửa con đường đất đỏ có thật nhiều hoa mắc cở ấy và có những cây dừa đứng nghiêng nghiêng như những nàng con gái đứng xoắn tóc bên dòng sông. Rồi em sẽ đi qua cầu Long Bình nè, chiếc cầu trắng bắc ngang con sông Long Bình xinh ghê là. Em sẽ đi bên lan can cầu, ở đó có những tấm ván đóng xếp ngang, em sẽ có dịp nhìn ra ngoài sông. Buổi sáng, ở ngoài xa trên sông phủ một lớp sương đục đẹp tuyệt cơ. Nhìn gần lại, những chiếc xuồng nhỏ chở đầy những đôi những cóc những mận và tùy theo từng mùa sẽ có những xuồng đầy trái dâu, bòn bon hay lôm chơm. Ở trái cây ở đây thật nhiều em kể vẫn chưa hết mà đã nghe... tiết tâm linh rồi! Rồi là con gái như anh Quân vẫn noi — biết rành các loại các mùa trái cây còn hơn những bà bán hàng nữa cơ. Rồi cầu Long Bình phải qua một ngã tư rồi mới đến phố nhà đèn (Ty Điện Lực), với những ngôi nhà cao lêu nhêu làm mất vẻ nhu mì của tỉnh lỵ, em không thích những con phố này nhưng vẫn ưa nhìn chằm chằm hồng hồng đỏ ở căn nhà có cánh cửa xanh xanh ấy; chằm hoa nhỏ được đặt trên trụ hàng rào xinh xinh ghê là. Qua khỏi

con phố lêu nhêu ấy, sang đến phố hàng me. Ồ, đây mới dễ thương lạ. Hai bên những thân cây thẳng dài theo con đường, tàng me chụm vào nhau mờ đục làn sương mỏng (ơ, sao mà em thích sương đến vậy nhỉ) thỉnh thoảng một vài cơn gió heo may lay động những lá me bay rơi lả tả như những confetti ấy. Chao ơi là đẹp. Và em rẽ về phía trái để vào trường...

Đó, chỉ bao nhiêu đó em ngắm hoài hoài không biết chán bao giờ. Với con đường Bạch Đằng hiền hòa ấy, với dòng sông mờ sương và những bông hồng đỏ ở phố lêu nhêu, với con đường hàng me thơ mộng giữa sương tan... Em đã yêu mến biết bao nhiêu, nguồn thương yêu ngọt ngào trong tâm hồn ư ơu mộng của em. Ồ, em khe khẽ hát lên một bài hát mà lời ca từ tiềm thức thân yêu em đặt ra, hát lên từ ngày nào cũng không nhớ. Nhưng có lẽ vào những buổi sáng dễ thương thế này «Lạnh mùa đông. Chiu mất nai ư hờn, Em chỉ xin, khoác áo mũ sương từng ngọn cỏ cây...»

Vì những dễ thương của buổi sáng. Cho nên ít khi em chịu để cho anh Quân đeo đi học trừ những — nói ra xấu hổ ghê — sáng ngủ nhè chề thiú ấy. Chứ không thì đi bộ cơ, anh Quân hỏi. Nè, tại sao thích đi bộ thế hở, bé con? Tại con mất người ta thích ngao du cơ. Anh Quân biết không? ngắm sương buổi sáng thì tuyệt, chứ để anh đeo chiếc vespa của anh reo ầm ầm sương của em sợ quá trốn mất hết! Và Quân nói với mẹ. Phải chỉ hồi ấy cậu đặt tên con bé là Sương Mai thì tuyệt mỹ nhỉ. Eo ơi, em chỉ biết quay đi, dấu khuôn mặt xi hồ nghe lòng băng khuâng nhớ con đường có nhiều sương đục dễ thương của em...

NGUYỄN THỤY DIỄM KHANH

có xanh như mây
và mẩn mẩn như nước mưa trong
búđi chiều chợt
đổ xuống
rất nhanh...
như con thoi trên khung cửi dệt
xa xa
chắc hẳn đôi mắt em không mở to
như lúc ngược
nhìn trời
và
đôi má là nụ hồng
mà
nước mắt là những giọt sương
mai buổi sáng, óng ánh

làm đẹp cho đôi mắt
cho nỗi buồn
cũng thêm vời vợi

khi em ngủ,
em muốn được trông thấy lúc
em mơ
một giấc mơ thật kỳ thú
vì nụ hồng kia sẽ là chiếc thuyền
bé bé
trôi trên sông mộng mộng ấy
là cuộc hành trình, cho mẹ cho em
khi em đi học

em muốn được nhìn
con đường hãy dài ra
và hai hàng cây ngủ yên
cho những chiếc lá vàng
khẽ đậu trên vai em
cho con đường thêm quanh co
nặng chợt tắt
đề mưa thì thăm to nhỏ, rót vào
tóc em muốn
ngàn hạt thủy tinh thương yêu...
trời chợt tối
xin mẹ là bóng đêm
cho em là sao ngự trị trên trời

MINH TÚ

khu vườn

Em đã về đây. Khu vườn này thêm một lần bước chân em dẫn tới. Bực tam cấp này thêm một lần chân em dẫm những bước yêu thương. Lớp cát bụi nổi lên những dấu chân hình như khe khẽ bảo em rằng về đây chỉ để tìm kỷ niệm thôi nhá.

Có một chút gì nao nao khó tả. Có một chút gì buồn phiền vương vất và có một chút gì ngậm ngùi phả vào đôi mắt em mở to. Khu vườn bây giờ buồn. Em đi rồi lá hoa héo úa. Cây ngâu bây giờ không hoa vàng không cả lá xanh. Những khóm hoa móng tay khô héo đến buồn phiền. Một cánh móng tay lấp ló dưới ngọn cỏ. Em cúi xuống thật thấp. Nỗi buồn đùn trong mắt, như những nhọc nhằn nào đã lên cánh hoa xưa. Màu lá chết nào đã tô lên màu đỏ móng tay của những ngày công chúa bị hôn giả vờ ngủ trong rừng, chờ hoàng tử đến khẽ mi lên trán. Công chúa chớp mắt thức giấc và ngồi dậy cười thật tươi trong dáng vươn vai rất điệu. Công chúa điệu vô cùng. Hoàng tử bảo thế và cúi xuống mi vào má thật kêu.

Ơi, những ngày bé thơ. Em bước thật chậm Dẫm lên cỏ úa. Lá mục nát lẩn khuất nâu đen. Một cánh chim vút lên cao. Chao ơi. Em đã làm

chim sợ hãi đó sao. Em chả muốn thế. Em đã làm khuấy động những ngày bé thơ. Những kỷ niệm đẹp như huyền thoại. Bây giờ thì em chả là gì. Ngày em đi là ngày em chấp nhận bỏ dù đó là sự chấp nhận với nhiều do dự luyến tiếc không cùng. Em trở về trong buổi chiều này. Tất cả những dấu yêu không còn thềm nhận mặt. Em chả là gì. Tất cả đổi hờn. Nằm xuống. Bỏ đi. Tất cả, chả còn gì. Công chúa chẳng còn ngủ trong rừng và hoàng tử cũng không thêm đến nữa. Cô bé quàng khăn đỏ chắc đã lạc mất đường. Và vai trò khó tính của một trong bảy chú lùn, bây giờ cũng đã mất. Em chả là gì. Cô bé mười lăm trở về đây với những thương mến trong tim nhỏ đơn sơ.

Ơi, tuổi thơ. Tuổi thơ đẹp như huyền thoại. Em của những tháng năm nào xa xưa đó đẹp như thiên thần bé bỏng. Buổi chiều đang lặn tàn. Em nói lời giã từ tất cả. Adieu...

Trong những bước chân thật chênh vênh, kéo buồn phiền lê thê, em nghe loáng thoáng, thật mơ hồ và xa xôi, những lời nhạc nào như về hư vô, vời vợi... nghìn trùng xa cách người đã đi rồi. Còn gì đâu nữa mà khóc với cười.

Ơi, em của những ngày bé thơ đã đi mất rồi, đã xa mất rồi. Bây giờ còn gì đâu nữa. Phải không?

HẠ GIAO

chiều trong mắt

Lá trái trên đầu
Mọc lên e dè và chậm
Chiều trong mắt
Chiều muốn dài trong ánh nhìn
Tưởng tượng một ngày trời thiếu
vắng tất cả nắng
Mẹ có muốn xếp kín những lời ca
Vào các ngăn kéo của tâm hồn
Đề mở ra chiếc ghế thật lạ
Như cuộc đùa đã dứt
Hỏi xem ai có cần mùa nghỉ
Chúng ta bỏ trống tháng ngày
Cho tuổi nhỏ mệnh mang
Cho đuổi dần hàng bước

Rồi những buồn vui đều thừa
thãi, lọt qua cửa sổ
Gọi loài gió chờ bay tung
Rồi không nụ cười nào trọn vẹn
Bởi sau tiếng cười có thời sao vỡ
Và như chiếc ghế chỉ ngồi
chống cằm
Trông mây qua ngọn cỏ thụ
Đầy hối tiếc
Chúng ta không được sống cả
cuộc đời
Nên còn thiếu những buổi chiều
ngắn ngủi.

NGUYỄN MẪU TRẮNG

công việc buổi sáng

Buổi sáng, em đi học thật sớm — Và em tới lớp chỉ một mình với phòng học rộng thênh thang. Em bắt đầu làm công việc buổi sáng (đáng nhẽ phải dành cho ông cai cơ) mà em thích thú nhất — ấy là đi mở các cửa sổ và quét lá vàng ở thềm lớp học.

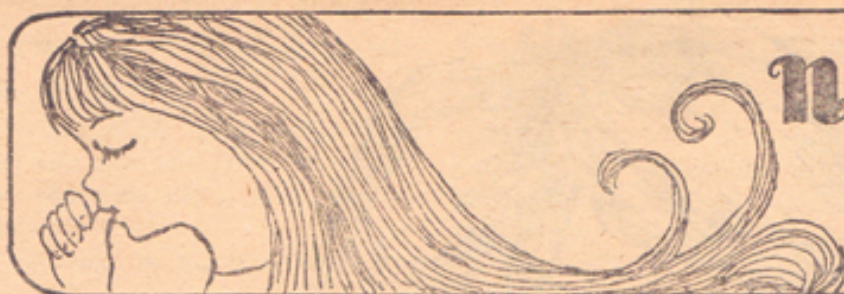
Em bước nhẹ đến bên cửa, xoay chốt để cánh cửa mở tung ra. Từng cơn gió nhẹ lùa vào. Chao ơi ! Vui ghê đi ấy ! Vài tia nắng ban mai khẽ nhảy nhót trên khung cửa, trên áo em những đốm tròn. Em im lặng nhìn khoảng đất toàn cỏ lau trước mặt. Em dành riêng cho em khoảng đất bé nhỏ này mỗi buổi sáng — để em được nhia say sưa và tưởng tượng — Tưởng tượng đến một lúc nào đó sẽ có nàng công chúa tí hon lướt trên đám cỏ lau mơ mẩn kia, rồi công chúa hái cành hoa màu trắng cài lên đầu — Em sẽ đặt tên cho công chúa là cỏ lau, và công chúa sẽ yêu thương cỏ lau như em. Nhưng công chúa không bao giờ đến như em tưởng, chỉ có những chú bướm xinh xinh bay trên cỏ lau thôi. Em nghĩ thầm : thế cũng đẹp rồi. Em đứng bên cửa sổ một lát rồi đi quét thềm. Bây giờ đã có một

vài người bạn, nhưng không ai dành nghề quét hiên lớp của em. Nên em tha hồ, đưa chổi lướt trên nền — Đuổi những chiếc lá bương bình không chịu « rụng về cội » để em được ngồi trên thảm lá vàng dưới gốc cây, mà cứ bay tười vào lớp. Em khẽ cau mày khi có vài chiếc lá cứ loanh quanh như treu tức em — Nhưng em không giận, em « có lòng » lắm cơ, nhất là với lá vàng của mùa thu — Xong em cất chổi, rồi đi theo con đường mòn hai bên có trồng Lan đề sang bên nhà ra chơi ; sương đọng trên cỏ làm ướt hai tà áo. Em ngồi ở nhà ra chơi đợi Thúy. Để hai đứa vừa đi vừa hát bài « Thu vàng ».

Đó là tất cả các công việc của em mỗi buổi sáng. Mà em phải đến trường sớm để làm xong trước khi chuông reo — Bởi em rất yêu buổi sáng ở trường và công việc em làm.

MINH THANH

ngày xưa còn bé

CÒN LẠI TRONG TRÍ TƯỞNG

nguyễn mai

Suốt đời tôi, vị thầy mà tôi kính nể, trọng phục là vị thầy thứ nhất, vị thầy đã cầm tay tôi để dạy tôi tô bút mực lên những chữ ABC mà thầy đã viết bằng bút chì. Cho đến bây giờ, mỗi lần nhớ lại, tôi vẫn hình dung thấy thầy như đang đứng trước mặt tôi với chiếc áo the dài, với nụ cười và dáng vẻ hòa nhã. Nhớ đến thầy tôi còn nhớ đến những chiếc lồng dây chim quý ở nhà thầy, chiếc nón cối lúc nào cũng được chăm sóc trắng toát và đôi sandale da đen lúc nào cũng bóng sạch của thầy.

Vâng, thầy lại đang đứng trước mặt tôi đây, và tôi đang dẫy dụa la khóc giữa mẹ tôi và thầy trong buổi đầu tiên đến lớp học đây. Lớp học là căn nhà thầy trọ, một nửa của người chủ buôn gạo và tạp hóa. Và trong những ngày sau đó, một lần, trong những bao tải đựng gạo đó, tôi đã (một lần) khi đến giờ trả bài, vì không thuộc bài lại vốn nhút nhát nên lên trốn và chui vào bên trong một bao đựng gạo. Tôi đã nằm trong đó như không còn thở khi nghe thầy gọi đến tên mình, mấy đứa bạn nói với thầy có thấy tôi đi học khi thầy hỏi chúng, và tôi nghe thấy thầy sai một đứa đi tìm nhưng tôi vẫn nằm im và bắt đầu run sợ, khi thằng Đạo một lúc sau trở lại nói với thầy nó không thấy tôi, thầy đã bỏ dở gọi đọc bài. Khi biết thầy lo sợ vì tôi bỗng dưng vắng mặt, tôi đã òa lên khóc trong bao tải, lúc tôi gỡ được ra khỏi chiếc bao, thầy và cả lớp đang đứng quanh tôi, tôi xấu hổ hơn cả bị zéro, hơn cả bị bạn bạn chế riếu. Nhưng may thay thầy tôi quay lại không cho «bọn chúng nó» đang đây

nhau cười khúc khích, thầy còn đặt tay lên vai tôi, dẫn tôi lần sau tôi phải chăm học. Sau lần đó, từ từ tôi đã trở nên một học sinh xuất sắc của lớp học, được bằng danh dự, được giữ trật tự lớp học. Và dịp này, một cô bé cùng lớp tên Nguyễn đã làm quen với tôi, vì cô bé có tật hay nói chuyện với đứa bên cạnh, mà nói chuyện bị tôi gọi là thầy phạt qui gối, cô bé đã có lần đến tận nhà tôi, nhét vào túi áo tôi cả một gói ô mai (nhà Nguyễn bán thuốc Bắc), ăn mãi ô mai thấy chán tôi đòi tào Tào, cô bé cũng phải «cung phụng» cho sự «tham nhưỡng» của tôi. Sự «tham nhưỡng» còn đi xa hơn nữa, đó là khi chúng tôi ngồi chung lớp năm ở trường Hùng Vương của tỉnh Phúc Yên. (Ngôi trường có hai cây đa cổ thụ, rủ xuống những chiếc rễ cho chúng tôi đánh đu và có những con chim sâu thật nhỏ cho bọn con trai chúng tôi lò dò với chiếc ná cao su), ở ngôi trường này Nguyễn đã phải mua bánh khúc nóng cho tôi vào mỗi buổi sáng hai đứa hẹn nhau đi học thật sớm. Ngược lại, tôi chỉ lừ mắt khi cô bé lỡ nói chuyện và vào những ngày nghỉ, sau khi đi bắt chim và ăn cắp vải về, tôi thường đến thẳng nhà Nguyễn, đưa cho Nguyễn những chùm vải quả lớn, đỏ, mọng nước hay những quả nhót da màu cam căng bóng.

Nhưng rồi cũng vì thế, tôi đã bị mất ngôi, bằng danh dự về tay thằng Đổ-răng-sút. Tôi nhớ lần đó, tôi đã không còn quay sang nhìn Nguyễn như những tháng trước và buổi chiều hôm đó, khi về nhà ba

tôi hỏi bằng danh dự. Tôi đã phải nói: «Tháng sau con mới có». Và suốt trong tháng đó, tôi đã rất chăm chỉ, tôi cũng nói với Nguyễn nhất định tôi sẽ lại đứng nhất. Nguyễn cũng tốt, dù tôi đã mất ngôi, tôi vẫn nhận được ô mai, tào Tào, bánh khúc và nhất là sự thân tình của Nguyễn. Cuối tháng, tôi giật lại ngôi vị của mình một cách xứng đáng với sự chăm chỉ. Và tôi nhìn thấy lúc đưa bằng danh dự cho tôi, trong mắt thầy giáo tôi một sự bằng lòng, dù tôi biết thầy thương mến tất cả chúng tôi bằng nhau. Và lúc đó, tôi đã quay sang nhìn Nguyễn, chúng tôi nhìn nhau sung sướng. Càng vui hơn khi Nguyễn cũng tháng đó đã lên đến hạng năm.

Nhưng chưa hết niên học đó, tôi và Nguyễn phải chia tay, Nguyễn theo gia đình về Hà Nội. Mãi mãi sau đó và cho đến bây giờ tôi không được biết tin tức gì về Nguyễn, dù rất mong ước.

Và cũng từ bao năm nay, tôi không biết tin tức gì về thầy Chi, người thầy học cũ của tôi. Nhưng, tôi vẫn tự bằng lòng khi với tôi, bao giờ thầy cũng vẫn là một vị thầy mà tôi còn mãi mãi kính nhớ. Kính nhớ như mỗi lần trong hồi tưởng, phong cách, nụ cười hòa nhã, và cả những nếp nhăn nơi đôi mắt thầy bao giờ cũng vẫn hiển hiện trong trí tưởng tôi, hiển hiện như một hình ảnh cao quý nhất, của những ngày mà đối với bây giờ là những ngày đẹp nhất, xứng đáng rực rỡ nhất.

...

một loài chim bé nhỏ

ĐINH TIẾN LUYỆN

— ... Và từ đó Kim Hải cứ ở mãi bên bạn. Vì sao sáng nhất vào mỗi nửa đêm. Vì sao tên Ước Mơ. Ai cũng bảo thế và có một đám cười trong họ nhà Sao. Đồng lắm, mà loài người không bao giờ đếm hết. Kim Hải là đôi giày bạc đó. Đôi giày có đính một hạt ngọc tuyệt vời : Ước mơ. Chỉ có biết không...

Chỉ có biết không... Và Chỉ ngã trên vai tôi tự lúc nào. Một cụm mây vừa đậu ngủ trên vai tôi ngoan ngoan, dịu dàng — Tôi cứ ngồi yên vậy và tôi thấy một vì sao trên trán Anh Chi, vắng trán hiền lành, thông minh. Vì sao ấy sáng lắm — Đề dù cho rằng tôi có thật tình muốn đặt môi lên vắng trán đó, thì ý nghĩ đó cũng là sự trêu mếu, kính trọng của tôi.

Cây Ngọc lan nhỏ trên lối đi nhà Chi chắc vừa mới nở thêm một bông hoa trắng nữa. Và mẹ Anh Chi, có lẽ bà cũng vừa nhận ra điều đó. Nhưng chiếc nhẫn trắng trên ngón tay giữa của Anh Chi vẫn đẹp lắm, ngoan lắm.

sáu

Ngôi trường có bao nhiêu cửa sổ, bao nhiêu băng khuâng của tôi thả trên đó. Nên tôi cứ hay đứng bên này đường nhìn sang ngôi trường Chi học. Ngôi trường có nhiều những khung cửa trông như cái chuồng chim bồ câu lạ. Giờ tan học, đàn chim ủa ra chạy nhảy riu rít, tôi tìm và bắt được một con chim nhỏ rẽ đàn, đậu riêng ở một nhánh cây, nhánh cây thương mến của tâm hồn tôi. Nhưng nhánh cây trời chẳng có gió mà cứ hay xao động hoài. Tôi nói thật, là tôi không đứng trước cổng trường để đợi giờ Chi tan học đâu. Nhiều lần ý nghĩ ấy làm tôi thấy... mắc cỡ, ở bên này đường. Tôi đứng nhìn những bức tường màu vàng, những khung cửa sổ, những hành lang và pho tượng trắng giữa sân trường, pho tượng nghiêm nghị, tay cầm cây gươm và tay cầm cuốn sách. Pho tượng trông giống như những bóng áo trắng đoàn trang đi lại ở các hành lang. Tôi nhìn thế

và tôi không biết là ở khung cửa lớp nào, Chi đang học. Rồi tôi tiếp tục đi hoặc về, thả lại những trái bóng bằng khung vương mắc vào những khung cửa ấy.

— Anh Huy !

Chỉ gọi tôi ở bên kia đường làm tôi ngỡ, cô bé đứng yên ở trước cổng trường và tôi biết là phải chạy sang với cô bé. Chi riu rít :

— Anh Huy đi đâu đó ?

— Hôm nay anh học thêm hai giờ buổi chiều.

Tôi nói dối và còn để sót lại những bối rối. Chứ chẳng lẽ tôi nói tôi... đi lạc tới đây. Trường tôi học nhìn sang Thảo cầm viên, cách trường Chi những hàng cây me của con đường Nguyễn Du và những hàng cây dầu cao con đường Cường Để, không phải trên lối đi lối về của tôi.

— Chi chưa biết trường anh Huy. Lớn hơn trường Chi không anh ?

— Bé tí à.

— Đẹp không anh ?

— Không đẹp bằng trường Chi đâu.

Tôi chỉ bức tượng trắng đứng giữa sân trường :

— Anh sợ bức tượng đứng kia kia, đôi mắt nhìn anh trừng trừng, tay lại còn cầm gươm nữa. Chi sợ không ?

Chi cười, Chi bảo là ngày nào vào sân trường cũng nhìn thấy thì sao còn sợ.

— Tượng ông Saint Paul đấy anh ạ.

— Thánh mà sao lại cầm gươm hở Chi ?

— Tại vì trước khi là Thánh, ông ấy là quan anh ạ. Sơ giáo lý bảo là Saint Paul đã được một ân sủng đặc biệt của Thiên Chúa.

Tôi định hỏi Chi « ân sủng » là gì, nhưng tôi lại đứng nhìn vào sân trường, bây giờ chỉ còn một vài bóng học trò. Bỗng dưng tôi thấy mất tự nhiên khi nhớ ra mình đang đứng với Chi ở một nơi lạ, không bình thường như mọi ngày.

Anh Huy về trước nhà. Chắc mẹ sắp đến đón Chi rồi hở ?

— Không đâu, hôm nào mẹ định tới đón Chi thì mẹ tới sớm hơn ông xích lô cơ. Ông xích lô của Chi hôm nay chắc lại quên giờ bắt Chi đợi rồi.

Chi nhìn sang ngôi nhà có bức tường cao ở bên hia đường, chợt mất cô bé long lanh nhìn tôi :

— Anh Huy đưa Chi sang đường đi.

— Chi vậy ?

— Chi nói anh Huy nghe cái này hay lắm.

Chi đi bên tôi, theo tôi qua đường, có lẽ con đường vẫn ở trong ý niệm của cô bé như là một giòng sông nhỏ mà Chi chưa lần nào dám vượt một mình. Vừa sang tới lề đường, Chi liền vụt chạy đi trước tôi :

— Anh Huy ơi !

— Đi đâu thế Chi ?

Chi như con chim, một chớp mắt là tôi đã thấy Chi đứng vịn ở một bức tường cao nhìn xuống vầy tôi :

— Lên đây với Chi đi anh, lên nhà nguyện với Chi.

Bây giờ tôi mới để ý ngược lên cây Thánh Giá trên nóc ngôi nhà có bức tường cao.

— Lên nhà nguyện với Chi đi anh.

Chi lại vẫy gọi tôi. Tôi đã bước lên một bậc nhưng tay còn ngần ngại vịn trên bờ đá. Cây Thánh Giá quá cao, bức tường cũng cao nữa, và Chi thì đứng cách tôi những bậc, những bậc đá cao của nhà nguyện. Tôi bảo là : Chi ơi, anh không lên đâu. Nói thế nhưng tôi cũng bước thêm một bậc, vì tôi sợ Chi giận tôi như lần trước lắm.

— Anh chớ lên, Chi ngồi xuống đây đến tối cũng chớ về đâu.

— Ăn vạ thế, không sợ mẹ mắng à ?

— Mẹ thương Chi.

— Nhưng... nhưng mẹ mắng anh.

— Anh cứ nói vậy. Mẹ cũng thương anh nữa.

— Sao anh... sợ thế nào ấy Chi ạ ?

Chi bước xuống bên tôi và làm cho tôi tin tưởng, cô bé nắm chặt lấy những ngón tay tôi :

— Anh Huy !

Chi nghiêng mái tóc, cái thói quen hóm hỉnh của Chi mỗi lần đòi tôi bằng lòng. Còn đôi mắt của cô bé thì chả bao giờ là tôi không chịu thua. Tôi thua thật. Theo Chi mà bước chân tôi ngại ngùng quá đi. Giá mà có một con chiên trắng

rủ một con chiên lạc trên cánh đồng tới Bethlem, như một hình vẽ trong tấm ảnh chúc mừng Giáng Sinh, thì tôi là con chiên lạc ấy. Bước lên thêm nhà nguyện tôi dứt tay Chi ra :

— Có phải bỏ giày không Chi ?

— Không anh ạ.

Tôi cứ tưởng là tôi vừa bước lên thật cao, dù chỉ là những bậc đá. Nhưng là những bước chân lạ mà Chi vừa dẫn tôi tới. Chi bước vào nhà nguyện, dẫn tôi lên hàng ghế đầu, hàng ghế mà chúng tôi phải bước thêm một bậc nữa. Chi bái gối cung kính rồi đặt chiếc cặp sách xuống. Tôi không học theo Chi cứ chỉ ấy.

— Anh Huy quý đây với Chi nè.

Tôi quý xuống bên Chi, gương ngáp, run rẩy. Hình như hồi nhỏ thầy giáo cũng có lần phạt quý tôi, tôi không nhớ rõ có thể là những lần ấy tôi đã sụt sịt khóc, nhưng không phải là quý bên Chi. Tôi nghe như huyền nhiệm lắm. Đôi mắt Chi trong suốt, Chi ngoan ngoãn làm Dấu Thánh Giá.

— Anh Huy à, anh thấy không...

Tôi ngược lên với Anh Chi, pho tượng đứng trên bàn Thánh làm tôi quý mến ngay. Chi khẽ nói với tôi :

— Tượng Thánh Nữ Thérèse đó anh ạ. Thánh hồn mạng của Chi đó.

— Thánh hồn mạng của Chi à ?

— Vâng. Mỗi người đều có một vị Thánh hồn mạng.

Tượng Thánh Nữ Thérèse đứng trên những đám mây và ngược mắt lên trời, sau là một vùng ánh sáng lấy từ những miếng kính ghép rực rỡ.

— Hoa hồng đó hở Chi ?

— Vâng. Thánh Thérèse ôm hoa hồng trong vạt áo và đang làm « mưa hoa hồng » đó anh thấy không ?

— Có. Anh thấy hoa hồng rơi trên mây.

Tượng Thérèse thu hết lòng kính mến, ngưỡng mộ của tôi ngay lần đầu này. Pho tượng thật đẹp, thật thánh thiện ngự trị trong vùng yên lặng của ngôi nhà nguyện nhỏ, ấm áp. Tôi quên sợ sệt rồi, tôi bỏ rơi gương ngáp rồi. Tôi quý thật nghiêm trang, không dám quay sang nhìn Chi nữa. Tôi yêu mến

sự tỉnh lặng và kính trọng sự nghiêm trang này. Tôi biết Chi đang cầu nguyện, lời thầm thì của đôi môi, của một tâm hồn nhỏ, tôi nghĩ, bao giờ cũng trong suốt như một giòng suối, có thể soi rõ từng hạt cát nghĩ ngợi của tôi chìm trong đó. Tôi mong cho hạt cát đó chìm xuống thật lâu, thật sâu.

Trong Vườn-Kinh-Thánh tôi là một con nai. Thức giấc vào buổi sáng, tôi thấy thêm những hạt sương trên các ngọn cỏ non. Miệng tôi ngọt như ngậm mật. Tôi đi dạo cả những buổi sáng, cả những buổi chiều trong vườn và hình như đã lạc trong những bước chân vụng dại. Tôi thấy tôi dại dột, tôi ăn hết những chồi non mới mọc và làm tôi say. Cái say lạ lùng không như men rượu, không như men trái chín rầm đề lâu ngày, không ngất ngây, điên dại. Có lẽ tôi đang cần ngập rặng một trái cây còn xanh, xanh lắm. Có một chất nhựa mơ hồ nào đó làm tôi say, mãi miết. Con nai, mà chiều nay nằm yên ngấm một Thiên Thần nhỏ ngoan ngoan dẫn đi dạo trong Vườn-Kinh-Thánh.

— Nai ơi, Nai còn sợ nữa không?
— Hết rồi.

— Nai thấy những con chim trắng bay và đậu và nhảy nhót trong các lùm cây nhí. Những em của Thiên Thần đó.

— Em của Thiên Thần hở?

— Phải, Thiên Thần cũng có

những người em. Trẻ nhỏ cũng là em của những Thiên Thần nữa. Người ta ai cũng là một Thiên Thần, Nai ạ. Nhưng nghĩ ngợi và xấu xa làm người ta rụng mất cánh, nên người ta phải bước những bước thấp và ngắn, để bụi đất cứ bám vào chân hoài hoài.

— Nai muốn Nai đại mãi. Nai muốn theo Thiên Thần.

— Ồ, vậy thì ở cuối vườn kia có một giòng suối. Giòng suối ấy được vỡ ra bởi một giếng mật, nên gọi là Suối Mật. Ai tắm trong đó thì chả bao giờ còn lo lắng, u buồn nữa.

Chi dẫn tôi đến ngồi bên giếng mật. Chi đưa tôi xuống giòng suối. Chi rót cho tôi một bình nước ngọt. Và chúng tôi lênh đênh giữa đại dương thương yêu.

— Anh Huy nhé.

Chi đặt hai bàn tay trước mặt tôi: Mười con sóc nhỏ tinh ranh, nhí nhảnh:

— Thi dụ như mười ngón tay này là những ngón thương yêu của anh Huy nè, thì anh Huy thương Chi mấy ngón bây giờ?

Chi nhắm hờ mắt và chờ tôi trả lời. Đáng lẽ tôi phải nắm gọn cả mười ngón tay của Chi, thì tôi lại chỉ bẻ cong một ngón tay út nhỏ bé của Chi thôi. Chi vụt rút cả hai bàn tay và cô bé vùng chạy. Cách tôi một quãng xa. Chi mới đứng lại rồi cúi mặt xuống nước khóc.

Tôi khẽ đặt tay trên vai Chi:

— Chi ơi.

Chi chẳng nói gì. Tôi nâng hai bàn tay của Chi lên nhưng Chi đã nắm những ngón tay lại. Chi vẫn khóc, nước mắt rơi trên tay, rót xuống ngực áo hồng. Tôi muốn như một vị Hoàng Tử để vào rừng kiếm một bông hoa quý đến dỗ dành, đền Chi. Và bảo rằng tôi thương Chi. Nhưng cỗ xe hồng của tôi mỏng manh quá, ngược ngáp quá không thể đi xa được nên tôi chẳng có hoa quý đem tặng Chi. Và Chi cứ khóc mãi. Tôi buồn quá.

— Chi à.

— Dạ.

Tôi lấy chiếc khăn của tôi ra chấm những giọt nước mắt còn đọng trên má Chi.

— Anh đùa vậy mà.

Chi ngược mắt lên nhìn tôi, nước

mắt còn ướt đầm trên những hàng mi dài.

— Ngồi xuống đây với anh.

Chi ngồi xuống bên tôi, Chi ngoan ngoan để tôi đặt hai bàn tay Chi trên đầu gối.

— Chi nói lại đi.

Chi phụng phịu:

— Anh Huy đếm...

— Một nè, hai nè, ba nè...

Chi ngả mái tóc trên vai tôi, tay tôi nắm gọn cả mười ngón thương yêu tròn vẹn ấy. Mười ngón tay dắt rủ tôi tung tăng ngoài vườn hồng, mười ngón tay khéo khéo bóc giấy bóng kẹo và trong mười ngón tay còn một ngón để mẹ đeo nhẫn cho Chi.

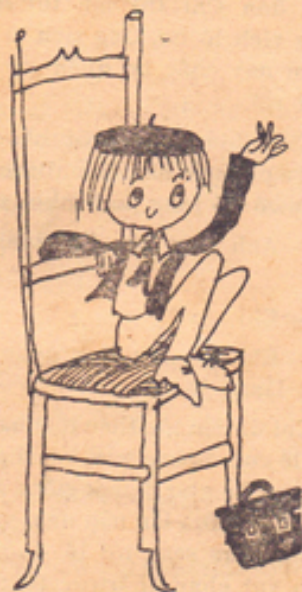
Con thuyền chúng tôi đang lênh đênh giữa đại dương thương yêu. Sao tôi thấy say, sao tôi muốn đưa Chi đi xa, sao tôi muốn con thuyền đắm sâu xuống lòng biển thương yêu quá.

— Chi ơi.

— Dạ.

— Anh mong cho có nhiều gió.

— Chi vậy anh?

— Đền thuyền đi nhanh.

— Đừng anh. Chi say sóng mất.

— Anh mong cho có bão.

— Anh Huy đừng dại dột.

— Đền thuyền chìm sâu xuống đáy biển.

Chi ôm chầm lấy tôi.

(kỳ sau tiếp)

CON THÚY

DUYÊN ANH

— Đả đảo...

Vũ cao hứng:

— Mẹ bố Nhật lùn!

Một thằng hồi:

— Hô thế nào?

Vũ cười:

— Không hô khẩu hiệu này.

Nó vẫy kèn lia lịa. Rồi thổi bài « *Tiếng gọi sinh viên* ». Côn, Luyến, Long, Lộc hát:

— « *Này công dân ơi*

Nhớ chăng những ngày năm ấy

Giặc lùn tràn sang ngang nhiên rút bỏn xương
máu

Hàng muôn dân chết oan

Hàng trăm nơi phá tan

Từ Đông, Tây, Bắc, Nam

Lời kêu van ngút ngàn

Đòi thu đay gai đòi thu thóc

Đòi đánh thuế má đòi phu lính

Rồi đến bắt bớ giết người dã man

Làm cho dân ta đủ bề điêu đứng

Đời sống quá khổn đốn nào ai biết chẳng

Đáy giếng nói riết rên dưới gót quân thù

Công dân ơi

Mau đứng lên giết Nhật

Công dân ơi

Mau cùng nhau sẵn sàng

Tiến lên đều tiến, dắt tay đồng tâm trù giết
giặc lùn »

Côn nhẩy cao:

— Đả đảo Nhật lùn!

Bọn trẻ nhẩy theo:

— Đả đảo...

Rồi chúng đòi học bài hát này. Quá nửa đêm, nhì đồng cầu Kiến Xương, mời giải tán. Vũ chia tay bọn thằng Côn. Lúc đứng trước cửa nhà mình, con nhà Côn mới thấy cách mạng thiếu một cái gì. Và Vũ chợt nhớ ra ngay. Đó là con Thúy. Chẳng biết con Thúy đã làm gì mấy hôm nay. Vũ lầm bầm: Mai mình đến xem sao. Trái tim Vũ xốn xang. Nó đập cửa thỉnh thỉnh. Thị xã chưa dứt tiếng hát.

5.

Con Thúy chưa hề biết dân thị xã phát cờ tổng khởi nghĩa. Mấy hôm rầy nó xưng quai bị phải nằm trong buồng đóng kín cửa sờ. Thúy buồn lắm. Nó ngủ miên man nhờ giọng hót của chim khuyển và chim cu gáy. Thúy bắt mẹ treo cả hai chiếc lồng chim, của Hội và Côn cho nó, ở cửa sờ. Khi thức giấc, nếu chim ngai hót, Thúy chỉ còn được nghe những bước chân hồi hả chạy ngoài đường cùng những tiếng cười, tiếng nói rộn rã. Thúy không hiểu có chuyện gì mà thị xã vui thế. Nhưng nó tưởng tượng thằng Vũ đang đùa nghịch với bạn bè.

Thúy giận Vũ lắm. Thằng Vũ làm bộ ghê. Từ hôm về Thái Bình, Vũ chẳng thèm tới nhà con Thúy. Vũ thù dai kinh khủng. Thù cả một năm học. Thúy đã định nếu Vũ tới chơi với Thúy, con bé sẽ xin lỗi Vũ cái tội bảo Vũ « *cóp* » lồng chim của thằng Hội. Thúy sẽ nói Thúy vẫn thích Vũ, thích Vũ hơn cả thằng Côn, thích Vũ nhất trên đời. Giận Vũ chán rồi, Thúy đâm ra giận Côn. Chắc thằng Côn không nhẫn giùm Thúy bảo Vũ lại chơi đây. Thúy nghĩ thầm, hễ gặp Vũ ở nhà mình, Thúy sẽ trách Vũ một trận.

Thúy đâu biết rằng Vũ đã nhớ Thúy như ngày nào

năm ngoái nó nhớ Thúy. Nằm mơ chỉ thấy con Thúy dù con Thúy biến thành con nhặng hay mu phù thủy Phi Châu. Buổi sáng hôm nay là buổi sáng đầu tiên nhì đồng thị xã dậy sớm, chạy một vòng để đến sân vận động tập thể dục. Vũ cởi trần, mặc mỗi cái quần đùi xanh lơ chờ bạn bè ở đầu phố. Chiếc còi xâu vào sợi giây quàng qua cổ, lúc lắc trước ngực Vũ. Trông nó y hệt thủ quân đội bóng rổ trường Tàu. Vũ đi đôi giày ba ta trắng. Con nhà Vũ dặn Luyện từ tối qua là khi nào dừng lại, Luyện sẽ réo tên Vũ âm ỹ. Luyện không hồi tại sao.

Bọn nhì đồng cầu Kiến Xương đã tập hợp đông đủ chờ còi giờ của thị xã ré lên. Bây giờ, ngoài còi trưa, còn thêm còi tập thể dục sáu giờ. Nghe còi sáu giờ, cả thị xã đều thức, chạy ra đường, nhập vào đám đông, chạy khắp phố hô khẩu hiệu « *Khỏe Vì Nước* » để đánh thức những người ngủ mê. Còi đã ré. Tiếng còi làm khô sương sớm, làm tỉnh những thằng bé ngái ngủ. Vũ rít hồi còi của nó rồi chạy dẫn đầu.

Vũ không muốn nổi đuôi người lớn. Nó chạy rẽ sang phố nhà con Thúy. Đến trước cửa nhà Thúy, Vũ dừng lại. Luyện chợt nhớ lời dặn dò của Vũ, gọi ới ới :

— Ê, Vũ ơi, Vũ...

Con nhà Vũ lớn tiếng :

— Tao đây. Côn, Luyện, Lộc, Long thuộc bài « *Khỏe Vì Nước* » chưa.

Lộc nói oang oang :

— Thuộc như cháo !

Vũ hét « *Khỏe Vì Nước* ». Bọn nhãi dơ tay hát theo rất đều đặn và ngắt riêng từng tiếng. Khu phố ầm vang. Nhiều cánh cửa mở ra. Và cánh cửa sổ phòng con Thúy cũng hé mở. Trời chưa sáng tỏ. Qua ánh sáng mờ mờ, đôi mắt trong suốt của con Thúy vẫn nhận ra thằng Vũ. Giọng nói ấy, giọng nói thẳng Vũ đó mà, con Thúy nghe quen quá rồi. Thúy hé thêm cánh cửa một chút. Nó bám chặt hai bàn tay vào chấn song sắt, sợ ngã.

— « *Khỏe vì nước kiến thiết quốc gia* »... Một, hai, ba...

Tiếng hát trời dậy :

— ...« *Đoàn thanh niên ta góp tài ba. Tạo quyền dân sinh mới, hùng mạnh trong nam giới, hợp lực xây hưng thành chung nước Nam. Thanh niên ơi, hồn thiêng núi sông đợi chờ. Nơi tay ta toàn dân ngóng trông từng giờ. Mang máu anh hùng ta đừng làm nhớ máu anh hùng...* »

Bản nhạc hùng mạnh vừa dứt, Vũ ra lệnh :

— Khỏe... Vì... Nước... một trăm lần.

Bọn nhì đồng hăng hái tuân lệnh Vũ :

— Khỏe... Vì... Nước... Khỏe... Vì... Nước... Khỏe... Vì... Nước...

Một đứa hứng chí hát lão :

— « *Khỏe vì nước bánh đúc riêu cua. Đoàn thanh niên ta góp tiền mua...* »

Cả bọn cười ầm ỹ. Thúy cũng mỉm cười. Nhưng con bé vội nhả nhỏ vì nụ cười đã làm má nó đau. Vũ rít hồi còi, hô hoán :

— Trật tự, trật tự !

Lại một nhì đồng nghịch ngợm :

— Trật tự là cái gì hở, Vũ ?

Vũ giải nghĩa :

— Trật tự là đừng cười nữa.

Nó hướng mặt vào nhà con Thúy :

— Mai chúng ta lại đến đây nhé !

Rồi nó rít còi, chạy dẫn đầu. Côn không hiểu gì cả. Làm sao Côn lấu lỉnh hơn Vũ được ? Bọn trẻ chạy tới sân vận động tập thể dục và bơi lội. Chúng nó say sưa tập, say sưa bơi. Vì chúng nó mơ hồ thấy ý nghĩa của kiến thiết quốc gia. Song vẫn đùa nghịch. Luyện đứng trên cái *pơ lông dzoa* nhún nhảy và dơ tay đồng dục :

— Khỏe... Vì... Nước...

Rồi *pơ lông dzoa* xuống hồ tắm. Côn bơi thi với Long và Lộc. Còn Vũ ngồi trên bờ xi măng, nhúng cả đôi giày sưng nước, tưởng tượng con Thúy đã thấy nó lúc này. Chẳng hiểu con Thúy có thấy Vũ không ? Và thấy Vũ, con Thúy có mừng không nhỉ ? Nhớ nó cười mình thì nguy quá. Vũ lại không muốn Thúy thấy nó chỉ huy bọn nhì đồng cầu Kiến Xương nữa. Nhưng Vũ tin rằng con Thúy

chả nữ cười nó. Thằng Côn mấy lần bảo Vũ là con Thủy thích chơi với Vũ lắm. Côn chẳng nói dối Vũ bao giờ. Khi Côn nói, Côn buồn buồn như thể Côn lo lắng Thủy không thèm chơi với Côn. Giá Vũ biết Thủy đã thức trước giờ Vũ dẫn bọn nhĩ đồng cầu Kiến Xương đến làm rộn ràng trước cửa nhà Thủy khiến Thủy phải khó nhọc bước khỏi giường, ra cửa sổ hé mở nhìn Vũ cử động, nghe Vũ hò hét, chắc con nhà Vũ đã nhảy xuống hồ, bơi chó cho nước bắn tung tóe mà sung sướng.

— Vũ ơi!

— Gì?

— Mà không bơi à?

— Không.

— Mà *thộn mặt* nghĩ cái gì đó?

Vũ co chân lên thành hồ. Nước từ đôi giày chày lách tách. Vũ đứng dậy:

— Mà bảo chúng nó về đi, tao chờ ngoài cổng sân nhé, Luyến nhé!

Vũ lăm lăm bước. Đôi giày ọc ạch nước. Nắng đã lên. Cái gì đó, cái mà Luyến hỏi Vũ nghĩ gì, cũng đã lên trong tâm hồn Vũ. Cái gì đó là mặt trời Thủy. Song Vũ không hiểu, Vũ chưa hiểu xa xôi. Mặt trời Thủy đã mọc ở phương cửa sổ nhà Thủy tự lúc Vũ đến. Mặt trời Thủy lặn ngay khi Vũ bỏ

đi. Và bây giờ, mặt trời đắp chăn trên giường bệnh mặt trời nao nao, mặt trời xao xuyến. Nhớ Vũ. Chỉ nhớ Vũ. Mặt trời mong chờ *« sáng mai chúng ta lại đến đây nhé »*. Mặt trời tương tư tiếng hát mời.

6

Giấc ngủ trưa thật ngắn. Vũ định tắm gội xong sẽ mang tặng Thủy ít hình *đề can có ma mi* mà Vũ mua ở Hà Nội, chắc Thủy sẽ thích. Nhưng chưa bước khỏi giường, tiếng *mi có rè rè* đã léo nhéo trước cửa:

— Đồng bào thân mến, phát xít Nhật vừa đánh vỡ đầu một cụ già của chúng ta ở bên kia cầu Bo. Cụ già sắp chết. Yêu cầu đồng bào đi biểu tình để đảo phát xít Nhật để trả thù cho cụ già của chúng ta. Chú ý, chú ý... Đồng bào thân mến, phát xít Nhật...

Vũ vùng dậy, chụp khẩu súng và cái còi nhét vào túi quần xoóc rồi mở cửa chạy ra đầu phố. Côn, Luyến, Long, Lộc đã đứng chờ dưới cột điện. Một lát, nhĩ đồng cầu Kiến Xương ào ào kéo tới. Ở các phố khác, thanh niên, phụ nữ, nhĩ đồng cũng đã đổ xô ra đường. Tất cả đều háo hức trả thù Nhật. Thị xã không còn bình thản như xưa. Luôn náo nhiệt. Ngày và đêm. Ngày mít tinh, biểu tình. Đêm ca hát, hội họp. Không ai hướng dẫn ai cả. Mạnh người nào người ấy tụ tập một nhóm đông để biểu dương lòng yêu nước. Chẳng ai xúi dục bọn thằng Vũ. Tự chúng nó, chúng nó quấy rầy hết nhĩ đồng cầu Kiến Xương.

— Nhĩ đồng cầu Kiến Xương phải *chiến* nhất tình. Chúng mày mua kẹo chưa?

— Mua rồi.

— Kẹo đựng trong súng thủy tinh chứ?

— Ừ.

— Ăn hết kẹo chưa?

— Rồi.

— Đổ nước vào súng, lấy nút *li-e* nút kín chưa?

— Rồi.

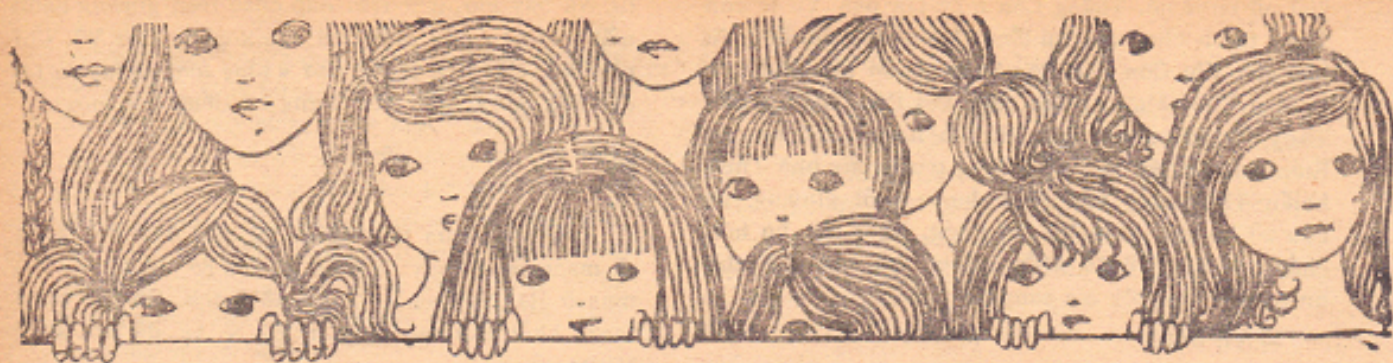
— *Chiến* lắm. Bỏ áo vào quần rồi dắt súng trước bụng. Nhật lùn sẽ lác mắt.

Ba mươi ông nhĩ, vỡ trang súng lục thủy tinh đầy nước lã, nhét trước bụng, hiên ngang đi biểu tình phản đối Nhật lùn. Đoàn người dài nửa cây số tuần hành từ đầu cầu Bo, vừa đi vừa hô các khẩu hiệu đã hô từ hôm cách mạng thành công. Những khẩu hiệu cũ rích mà ai cũng tưởng còn mới tinh. Nhĩ đồng cầu Kiến Xương đi sau rốt. Đến cầu lạc bộ, đoàn biểu tình dừng lại, hướng mặt vào, hô các khẩu hiệu đã đảo Nhật rồi hát lớn bài *« Diệt phát xít »*.

— *«... Việt Nam, bao năm ròng rên xiết làm than. Dưới ách quân tham tàn đế quốc sai lang. Loài phát xít cướp thóc lúa, cướp đời sống dân lành. Nào nhà tù nào trại giam biết bao nhiêu nhục hình. Đồng bào tuổi gươm vung lên! Đã tới ngày trả mối thù chung...»*

Lính Nhật đứng bên trong tường sân vận động nghe rặng cười. Đoàn biểu tình bỏ đi. Nhĩ đồng cầu Kiến Xương ở lại, hát bài:

(kỳ sau tiếp)

bạn ngọc tham dự « VIẾT VỀ MẸ TÔI »

Trong đời em, mẹ là hình ảnh thương yêu và gần gũi em nhiều nhất. Mẹ đã nuôi em lớn lên bằng tất cả những nỗi gian nan, sầu khổ mà mẹ mang nặng oằn vai. Chao ôi ! Tình thương của mẹ cho em mệnh mông quá, mà em, em nhỏ bé đại khôn nên suốt đời chỉ đem đến cho mẹ lo lắng, ưu phiền.

Ngày xưa, mẹ đẹp dịu hiền ai cũng thương. Biết bao người mang cau trầu hỏi cưới mà mẹ chẳng dám nhận lời. Mẹ em yếu đuối quá mà. Một tai nạn lúc nhỏ làm gãy ở chân mẹ bị chết. Mẹ sợ sau này làm khổ lây chồng, con nên vẫn kéo dài cuộc sống lặng lẽ, lẻ nhặt bên Ông Bà Ngoại. Hồi ấy, Súng đạn chống Pháp đã rền vang trên quê hương. Bố em — một học trò Pétrus-Ký — giã từ sách vở băng mình vào kháng chiến... Bố gấp và xin cưới mẹ trong một buổi chiều thu hoa bưởi rụng trắng xóa vườn nhà. Sau này, những lúc kể lại cho chúng em nghe, mẹ cười bảo « chẳng biết sao lúc ấy mẹ lại nhận lời ».

Nội em giàu có nhưng chiến tranh đã làm cửa nhà sụp đổ, đạn thù cây nát ruộng vườn. Ông Bà Nội và các Bác em cứ theo nhau chết trong khói lửa, nên, Bố em bơ vơ từ thuở ấy. Lúc Mẹ có mang em, Bố không có ở nhà. Bố gửi Mẹ cho Cô ở tỉnh, nhờ Cô chăm sóc. Nhưng Mẹ về nhà Cô để chịu thêm khổ sở, dọa dẫm. Mẹ đã quần quật làm đây đó không công cho Cô, nhưng cũng như tất cả những Bà Mẹ Việt Nam giàu chịu đựng, hy sinh, Mẹ vẫn cúi đầu nhận chịu... Ngày Mẹ sắp sanh em, Cô có việc phải về Sài Gòn, bảo Mẹ về nấu nướng quê Ngoại — quê Ngoại em — làng quê nhỏ mang tên « Bãi Vàng » mọc dọc đón những bước chân của Mẹ trở về. Ngoại em

(bài chọn đăng số 14)

một bông hoa CHO MẸ

TRẦN THỊ GIAO LINH
NGUYỄN THANH NGÀ

lúc ấy vắng nhà luôn, vì bận ngược xuôi, bán buôn lỗ lã. Mẹ sanh em trong bốn bức tường nhà thương thì : buồn tủi, cô đơn, không một người thân, nên đã trải qua những giờ phút khủng khiếp kinh hoàng. Mỗi lần tỉnh giấc, thoáng thấy bóng cây sấu đông in trên cửa sổ, Mẹ sợ đến có thể ngất đi. Khi em được vài tháng, em gầy yếu, xanh xao, Mẹ sợ em « chết » nên cứ khóc cả ngày. Thỉnh thoảng, Bố nhớ Mẹ, nhớ em ; Mẹ bằng em lội sông hay lăm

lưỡi băng qua những khu rừng tối đen, đầy thú dữ — mà thăm Bố. Có khi lạc đường, hai Mẹ con phải ở trong rừng mất mấy ngày.

Những tháng năm đầu tiên của cuộc đời làm vợ, làm mẹ lẽ ra sung sướng mà mẹ đã phải gánh lấy gian truân. Sau khi hiệp định Genève được ký kết, Bố trở về. Quảng đời nhọc nhằn của Mẹ đến đây tạm gọi là hạnh phúc. Mẹ trở về nhiệm vụ người nội trợ tận tâm, khéo léo. Lúc này, mẹ sanh thêm em Hoài, em Thụy. Gia đình em đã là một thiên đường nho nhỏ, rộn rã tiếng reo vui. Bây giờ, em đã đi học trường « Bà Sơ » trong tỉnh...

Rồi... Một đêm kia, Bố Mẹ và chúng em đang triển miên trong giấc ngủ thì người ta đến bắt Bố đem đi. Mất Mẹ ướt nước mắt khổ sâu ! Còn em, em quá nhỏ, chưa đủ hiểu ngày mai đen tối khi giông tố kéo đến phủ ngập mái nhà êm ả ; em chưa hiểu « bị bắt » như thế nào mà Mẹ buồn, Mẹ khóc. Hạnh phúc đã thật sự chớp cánh bay đi, nhường chỗ cho những ngày vất vả, khổn cùng. Mẹ gom góp vòng vàng, tiền bạc mua yên bình cho Bố mà Bố vẫn cứ vào tù. Chiếc lồng oan nghiệt đã khép chặt, không cho con chim bay tìm về tổ ấm. Mẹ nhìn lũ con đại nát lòng. Thương Mẹ quá, mỗi lần Mẹ buồn, em chỉ biết khóc theo. Gia đình càng ngày càng túng thiếu. Mẹ phải cho mượn căn nhà trước rồi dọn đồ xuống ở mái nhà hếp phía sau. Ban ngày, Mẹ ra bên đồ mua trái cây đem lên chợ bán, tối về dạy dỗ, chăm sóc con thơ. Em còn nhớ những đêm mưa, gian nhà bếp đột nát như ở ngoài trời, Mẹ phải thức trắng đêm, dời con từ chỗ này sang chỗ khác. Lại những lần con Mẹ ốm mê man,

không tiền chạy chữa, Mẹ tuyệt vọng ôm con mà khóc. Cuối cùng, Mẹ phải nhờ đến lòng tốt của người đương làm bác sĩ để giữ lấy con Mẹ trên đời...

Những ngày Mẹ bán hàng ở ẩm, mấy Mẹ con phải ăn cơm với muối kho và chuối. Cậu Năm thương Mẹ nên thay vì về với ông Bà Ngoại, cậu ở lại vừa đi học, vừa giúp Mẹ trông chừng lũ cháu. Mỗi lần Ngoại lên thăm, Ngoại nhìn Mẹ con em mà nước mắt đầm đìa...

Khi loài ve sầu thôi ca hát trên cành phượng thì Mẹ nghĩ đến kỳ tựu trường sắp tới của em. Mẹ sắm sửa quần áo, bút mực cho em đi học. Không có tiền để học trường « bà Sơ », Mẹ phải xin cho em vào trường Tiểu Học tỉnh lỵ. Em không làm sao quên được buổi ấy, Mẹ nghĩ bán hàng, hai mẹ con đi trên con đường dẫn đến trường trải đầy thảm lá me. Em vừa sợ vừa buồn nên chỉ muốn gục đầu khóc trên đôi vai mẹ. Mẹ vỗ về em, lời Mẹ êm đềm như giọng suối « Con gái ráng học, Mẹ thương, Cô giáo bây giờ hay khắt tay lắm cơ ; chứ chả hiền như bà Sơ năm trước »... rồi Mẹ vuốt tóc em, nhìn em âu yếm. Mẹ đã phả vào hồn em niềm thương mến vô bờ. Em không có tuổi thơ, có chăng là những tháng ngày lủi thủi một mình bên bờ giậu hay những lần ngồi lặng lẽ dưới gốc me chờ giờ vào học... Cuối năm đó, em lãnh phần thưởng ưu hạng, những giọt nước mắt thêm một lần chảy dài trên đôi má héo sần của mẹ em...

Chuối ngày cơ cực cứ trôi đi bình thản như thế... đến lúc Bố Mẹ nói chuyện với nhau, em nghe bạn Bố say rượu khai tâm, làm chia cách Bố với những người thân. Rồi Bố Mẹ lại dắt dìu lũ chúng em lên Sài Gòn. Bố đi dạy tư, Mẹ lại ra buôn tảo bán tần.

Thuở ấy, Mẹ bán quà trước cổng trường em, chưa vào học, em giúp Mẹ rửa bát, múc nước mắm... vào lóp, bạn em nhận mũi hỏi « Đàng ấy làm gì mà tay hôi nước mắm thế ? » Em ngẹn ngào... đi đi những ngón chân trên sàn gạch.

Gia đình đỡ chật vật khi Bố nhận dạy cho một trường tư thục. Lúc này, em thấy Bố buồn lắm cơ ; buồn vì tình người, buồn vì sự nghiệp trắng hai tay. Bố em uống rượu liên miên, có khi đánh bạc. t

Họ hàng than phiền Bố — Bố bất cần. Đã đến lúc Bố buông xuôi cả rồi... Người ta nhìn mẹ con em chua xót, thương hại lẫn rẻ khinh...

Mẹ ! Chao ơi, Biết làm sao em nói cho hết nỗi khổ sầu của Mẹ đây... Cũng như lòng Mẹ thương em không có sông núi, đại dương nào so sánh được. Xin cho em hái một bông hoa cao quý nhất kính dâng Mẹ em, người Mẹ hiền có nguồn thương yêu mệnh mông, vô cùng, vô tận...

...

(Bài chọn đăng số 15)

người MẸ cơ cực

MÙA ĐÔNG

Hồi đó gia đình tôi chưa khá giả, còn nghèo túng ở quê. mẹ tôi chân lấm tay bùn. quanh năm cấy xén phụ với cha tôi để nuôi gia đình, cuộc sống thật vất vả khó nhọc, cha tôi thì làm ăn xa gia đình, lâu lâu mới gởi tiền lương về một lần chẳng là bao không đủ cho tám miệng ăn. Cha đi làm xa không kể ngoài mẹ và năm chị em tôi ra còn có ông, bà nội tôi nữa. Chúng tôi không rõ công việc làm của cha tôi ra sao chỉ biết cơm ngày ba

bữa và mặc sức nô đùa hoặc học hành. Nói sao cho xiết những nhọc nhằn của mẹ ; dù thiếu thốn nhưng mẹ vẫn lo cho ông bà nội và chúng tôi đầy đủ. Mẹ chất chiu từng tí ăn uống kham khổ, nhường của ngon vật lạ cho các con. Quanh năm mẹ tôi chỉ áo nâu sồng đã bạc và viu từng chỗ nhưng lúc nào cũng gọn gàng, mẹ tôi không hề hở môi than cực khổ. Mẹ chỉ mong tuy cơ hàn nhưng gia đình đầm ấm. Mỗi lần cha tôi về chúng tôi lại thấy khuôn mặt mẹ rạng rỡ, lúc đó bữa cơm gia đình đầy thương yêu bù lại công khó của mẹ. Những giờ vui của mẹ cũng qua mau. Cha lại đi. Mẹ vẫn đầu tắt mặt tối. Dù lam lũ, quán xuyến như thế không làm bà Nội tôi hài lòng. Tôi cũng không hiểu tại sao bà ghét mẹ tôi đến thế ; ông Nội thì lúc nào cũng ít nói, chẳng lộ tình cảm ghét bỏ hay thương xót mẹ. Nhưng mẹ tôi vẫn không lấy gì làm khó chịu. Tôi nhớ có một lần trở trời, bà nội vì chứng phong thấp hành nên than nhức mỏi. Tôi nghĩ mẹ thức sáng đêm để đốt than sưởi cho bà ; sáng dậy tôi thấy mắt mẹ quầng thâm mỗi mệt. Mẹ vẫn dậy khi gà gáy lần đầu. Bệnh bà vẫn không khỏi mẹ tôi lại phải nghe những lời khó chịu của bà, bà Nội hay nhắc đến của hồi môn ít ỏi của mẹ, hồi đó chúng tôi còn bé chưa nhận thức được những day nghiêng dành cho mẹ nên vẫn vô tư trong nỗi ưu phiền của mẹ.

Nhưng một biến đổi đã đến với gia đình tôi. Cha tôi đột nhiên trở về sang trọng làm mẹ tôi phải ngạc nhiên, không ngờ sự thể thay đổi nhanh thế, cha tôi vui vẻ kể lại khoảng thời gian xa gia đình và công việc làm ăn của ông ; Lúc đó chúng tôi thoáng hiểu rằng từ giờ trở đi chúng tôi sẽ được sung sướng. Mẹ tôi vui lắm ; Chúng tôi ăn bữa cơm thật ngon miệng tuy chỉ có đĩa rau lang chấm nước mắm tỏi, một món ăn thông thường hàng ngày đối với chúng tôi thật nhàm chán. Hôm sau cha tôi bàn tính bán căn nhà này và thu xếp lên tỉnh. Mẹ tôi sửng sốt kêu khê : « Bán nhà à ? » Cha vẫn thản nhiên : « Phải tôi đã quyết định, dọn lên tỉnh mới khá được, chui rúc ở xóm này biết bao giờ mới nở mày nở mặt với thiên hạ. » Dù mẹ có năn nỉ, cha vẫn quyết liệt, xa mảnh

đất thân yêu, đã bao năm phải nhỏ mồ hôi để nuôi các con. Ông bà đều đồng ý lên tỉnh nhất là bà nội. Không phải vì thích thú gì khi xa mảnh đất này nhưng thấy mẹ tôi tỏ ý luyến tiếc bà muốn mẹ phải khổ sở vì xa quê nhà. Chính vì tâm hồn ích kỷ đã đối với mẹ tôi nên bà nội quyết đi cho bằng được, và lại ngôi nhà đã quá xiêu vẹo.

Những ngày sống ở tỉnh thật thần tiên đối với chúng tôi; căn nhà thật rộng rãi, có vườn tược sạch sẽ làm cho chúng tôi không còn nhớ gì đến quê cũ cả. Nhưng mẹ tôi từ ngày về đây, bà trở nên ít nói, cuộc sống đối với mẹ tôi quá xa lạ; công việc nhà rất nhàn hạ có thể nói mẹ không phải làm gì. Bếp núc cha tôi đã mượn người hầu nhưng tôi chẳng thấy lúc nào mẹ ở không, chẳng làm việc này cũng làm việc nọ. Nhiều khi cha tôi phải bực mình về sự hay làm của mẹ. Nhất là mẹ tôi không thay đổi gì về cách ăn mặc cả; vẫn tóc vấn, áo nâu sồng « nhà quê » bạc màu quanh năm; có lần bạn bè của cha tôi tới chơi, hỏi thăm về mẹ tôi nhưng cha tôi ngượng ngùng về sự quê mùa của mẹ nên luôn lảng sang chuyện khác. Do đó các bạn bè của cha tôi thường hiểu lầm mẹ là « con sen giúp việc nhà ». Bà nội hay khó chịu với mẹ :

— « Dù sao chị cũng phải sửa soạn cách ăn mặc đi chứ, con tôi bây giờ như thế mà chị xấp xỉ như vậy có ma nào trông được... Làm nó cũng đến khó chịu với bè bạn : người đầu quê mùa ».

Bà gần thật mạnh hai chữ « quê mùa ». Mẹ tôi cũng biết phận, nhưng đã quen áo nâu sồng rồi biết làm sao, áo nhắc nhở mẹ nhớ quê. Tuy nhà cao cửa rộng mẹ vẫn thấy thiếu, phải rồi thiếu nương khoai ruộng lúa, tình quê của mẹ ở đó. Nhưng rồi ngày tháng cũng qua dần chúng tôi mỗi ngày một khôn lớn. Các anh chị tôi sống lâu với thành thị, quen dần nếp sống phong lưu và tẻ hơn nữa luôn chỉ trích sự quê mùa của mẹ tôi. Mẹ có thể vương trăn ngàn cực khổ để nuôi nấng con nên người và chịu những sỉ nhục của thiên hạ, nhưng một lời vô ơn của con cũng đủ làm mẹ khổ suốt tâm can. Mẹ có cần con trả ơn cho mẹ đâu mà mẹ cần tình. Tình mẫu tử, thiêng liêng lắm

chẳng lẽ các con lại vô tình không được một phút quay lại nhìn cuộc sống cơ hàn xưa sao ; Tuy cơ hàn mà đầm ấm ; Các con ngoan ngoãn. Khi đó dù đầu tắt mặt tối ngoài đồng trở về chỉ cần nụ cười, nụ cười và sự khoẻ mạnh của các con mẹ đủ thấy sức lực trở lại và hăng hái làm việc. Giờ đời sống phong lưu đã làm con quên hết. Quên cả bà mẹ « quê mùa » này.

Những vô tình của các anh chị làm tôi khó chịu có lẽ chỉ có tôi hiểu nỗi khổ tâm của mẹ, nhưng con nít thật giản dị, chỉ biết mẹ tôi buồn nhưng không hiểu tâm hồn mẹ khổ thế nào ; Thời gian cũng qua dần ; áo nâu sồng của mẹ đã được cha tôi thay vào áo lụa, áo tơ, mẹ mặc có lẽ chỉ muốn

chiều cha tôi nhưng dù sao áo nâu xưa bà vẫn không bỏ mỗi lần cha tôi đi vắng, mẹ tôi lại trở về với chiếc áo nâu cũ kỹ. Đạo này cha tôi sinh ra cơ bạc hay vắng nhà luôn có khi cả sáng đêm ; và trở nên lắm lý khó hiểu. Bà nội tôi luôn độc đoán cho rằng vì mẹ tôi mà ra. Tôi vẫn còn nhớ những day nghiến của bà nội, khi bà la mắng mẹ tôi. Tôi có cảm tưởng nội quá ác nghiệt, hung dữ. Tôi cố xua đuổi hình ảnh xấu về bà nhưng không được. Nhiều khi thấy mẹ nhịn nhục chịu đựng tôi ức ghê lắm

nhưng không làm sao được, chỉ biết ôm mẹ mà khóc, không khi gia đình tôi càng ngày càng khó thờ. Cha tôi ít về nhà dù không có công việc ông vẫn bỏ đi luôn. Có hôm mẹ hỏi về sự đi về bất thường của cha tôi ông giận dữ đập phá. Chính chúng tôi cũng không ngờ cha thay đổi mau chóng thế. Trong khi mẹ cũng chỉ nhịn nhục và nhịn nhục.

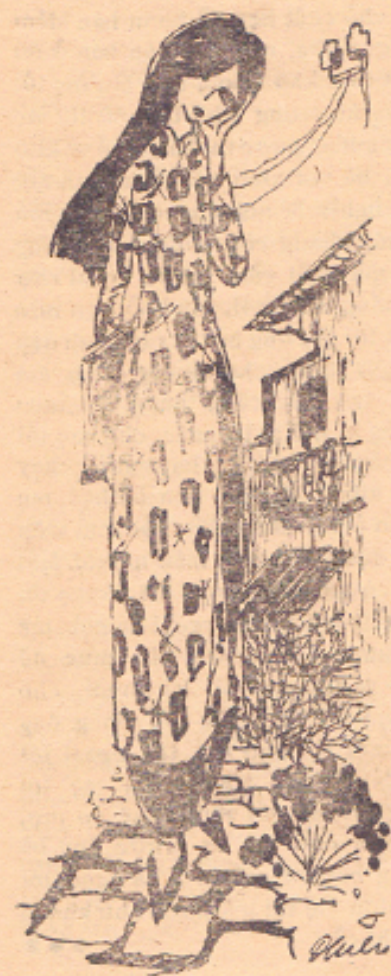
Rồi chuyện gì đó cũng phải xảy đến, tự nhiên cha tôi thay đổi tính tình ôn hòa lại với vợ con. Mẹ cho rằng chắc tại công việc làm ăn của cha khó khăn sao đó nên cha buồn sinh ra gắt gỏng và mẹ cũng nhận lỗi do một phần mẹ tôi vụng về. Mẹ tôi càng ngày càng chăm lo gia đình hơn, nhiều khi thấy mẹ cực quá có lúc quán xuyến tất cả mọi việc chị em chỉ phải làm việc khời khời. Tôi phát bực mình có nói mẹ cũng biếng họ : « Tại mẹ quen việc làm ở rảnh rồi không quen ».

Phải rảnh rồi mẹ không quen nên suốt đời mẹ cơ cực...

Không hiểu sao mẹ tôi dạo này hồng hào và trẻ hẳn ra. Cha tôi không kém ngạc nhiên về thay đổi này, ông có vẻ chăm sóc mẹ tôi hơn về cách ăn uống, áo quần. Chúng tôi cũng vui lây với không khí gia đình đầm ấm này. Có lẽ kể sung sướng nhất là mẹ. Nhưng trời chẳng chiều mẹ tôi lâu. Một hôm mẹ tôi kêu khó chịu và tự nhiên nổi mụn ngứa ở hai tai, cha tôi không hiểu bệnh gì bèn đưa mẹ đi nhà thương nhân tiện với chị Anh vì chị bị cảm. Lúc về mặt ba lấm lý dễ sợ, mẹ và chị Anh khép nép vào sau. Tôi chú ý thấy chị Anh nhìn mẹ tỏ vẻ nhơm gớm, khó chịu.

Chúng tôi không rõ chuyện gì đã xảy ra. Anh Ý gặng hỏi mãi chị Anh mới tiết lộ : « mẹ bị... hủi » Hả, chị nói gì ? Tôi kêu lên. Chị Anh nhắc lại. Tôi vẫn tưởng nghe lầm. Tôi chạy đi tìm mẹ nhưng không thấy mãi khi ra vườn gặp mẹ ngồi trên ghế đá khóc âm thầm những giọt nước mắt đau buồn và cay đắng. Thấy tôi chạy lại toan ôm mẹ ; Mẹ tôi sợ hãi lùi ra xa và hét lên : « Đừng lại gần mẹ » Giọng mẹ van nài tha thiết. Mặc kệ dù biết mẹ có bệnh nan y con vẫn yêu và kính mẹ... Lần đầu tiên tôi thấy mẹ khóc, khóc thật nhiều.

Những ngày kế tiếp, mẹ tôi bị bạc đãi thấy rõ, tình trạng cũ lại tái diễn, cha tôi vẫn đi sớm về khuya. Bà tôi được dịp gặt gồng ra mặt. Mẹ tôi ngậm hiềm nên dọn xuống căn nhà xe bỏ lâu ngày: bà thu xếp ở đó, ăn riêng, lui thủ một mình. Cha tôi không ngó ngang gì đến mẹ kể từ ngày đó, kể cả thuốc men cũng không nổi. Chúng tôi không ai dám nhắc mẹ trước mặt cha. Mẹ bị cô lập hoàn toàn. Mẹ sống những ngày kế tiếp thật nhọc

nhă, đau đớn. Bà Nội cấm chúng tôi gặp mẹ. Các anh chị tôi dù không cấm cũng chẳng ai dám gần mẹ. Có hôm nhớ mẹ quá tôi lên xuống thăm mẹ mang cho mẹ ít trái cây, mẹ tôi nhất định không lấy và quay mặt đuôi tôi, tôi giận dữ, mẹ khô tâm giải thích vì bệnh tật của mẹ. Mẹ chỉ nhận lần này và thương mẹ đừng xuống nữa. Nhưng thương mẹ tôi đã thắng tất cả, tôi vẫn gặp mẹ mỗi ngày. Một hôm xuống gặp mẹ tôi bị chị Cát Mỹ bắt gặp kéo lại và tát cho tôi mấy cái: «Ai cho mày xuống chỗ bẩn thỉu đó hả nhỏ.» Tôi bất thần hất mạnh tay chị ra và hét lớn «Anh chị ác

vời mẹ lắm... tưởng vậy là oai lắm, tui cứ xuống đó, lây bệnh tui chết tui chịu chứ mấy người đâu có chịu mà sợ...» Chị Cát Mỹ và chị Cát Anh trở mặt nhìn tôi không ngờ con bé gan thật, thường ngày tôi rất sợ chị Mỹ vì chị cộc cằn như con trai hay nổi nóng bất cứ có thể đánh tôi bất cứ lúc nào.

Câu chuyện này buổi tối đến tai cha tôi, ông thuận tay cầm thước quát tôi mấy roi về tội hỗn với chị Cát Mỹ, nhưng không đá động gì đến chuyện xuống thăm mẹ tôi cả, tôi cũng mừng thầm.

Mẹ tôi vẫn sống như thế, căn bệnh càng ngày càng bộc phát mãnh liệt, sống như thế hơn một tháng. Một buổi sáng đang điềm tâm tôi bỗng linh cảm, chạy xuống thăm Mẹ đến nơi gọi mãi mẹ tôi chẳng lên tiếng, đẩy cửa bước vào hoàn toàn trống lạnh. Lúc đó Chị sen cũng khám phá ra sự bỏ đi của mẹ tất cả lên báo cho ba tôi, nhưng mọi người vẫn thản nhiên; chờ sự ra đi của mẹ là hợp lý. Mẹ mà thấy cảnh những kẻ thân yêu bình thản thế này; chắc mẹ cũng chỉ cúi đầu nhin nhục. Vì mẹ còn nói gì được khi gia đình đối với mẹ quá dửng dưng. Những ngày sau đó tôi như thiếu thốn thật nhiều. Không biết trong gia đình có ai nghĩ về mẹ và thương xót mẹ dù khoảng thời gian thật ngắn chỉ một phút. Nhưng tất cả đều dửng dưng. Tôi thấy xót xa cho mẹ nhiều. Mẹ tôi ra đi không mang theo gì, chỉ vài chiếc áo nâu cũ kỹ và ít tiền bạc dành dụm. Nữ trang mẹ cũng chẳng có gì ngoài chiếc nhẫn cưới của Mẹ. Bà nội tôi sai chị Sen «Tây uế» căn nhà xe và đốt hết các đồ dùng của mẹ tôi; Dù biết rằng bà sợ truyền nhiễm; tôi vẫn thấy bất nhẫn lạ lùng. Cha tôi không tán thành hoặc ngăn cản việc làm của bà vì... ít lâu sau chúng tôi đã có thêm người đàn bà trẻ đẹp xa lạ, tình thương của cha tôi bây giờ đổ dồn hết vào người vợ kế; không biết có phút nào đó ông chạnh nghĩ tới người vợ cũ bất hạnh chăng? Sự giàu có của cha làm gì mà không chạy chữa nỗi căn bệnh của mẹ. Ít nhất cha cũng tỏ ra một thái độ ân nghĩa để mẹ vui trong những ngày chứng bệnh hoành hành. Nhưng con đâu dám trách cha; tại con thương mẹ quá. Nếu biết nơi mẹ nương thân nhờ trong

viết về mẹ tôi

những ngày tàn tạ con sẽ đến hầu hạ mẹ để đắp đên công ơn.

Tất cả những gì về mẹ bây giờ đã lặn vào quên lãng. Trong gia đình không còn ai nhắc đến mẹ nữa; Người mẹ «quê mùa» bạc phước. Thời gian ngăn cách mẹ và gia đình bây giờ quá xa. Nhưng mẹ đã làm sống dậy trong tôi vào giữa ngày đám cưới của chị Cát Anh. Một người có lẽ ở chỗ mẹ tôi tất tả đến báo tin «Mẹ chết trong trại cùi Núi Sạn» Mẹ tôi không muốn cho những người thân bạn lòng nhưng họ vẫn đưa tin. Mẹ đi âm thầm cô độc nhưng họ vẫn đưa tin. Tôi phải trấn tĩnh giây lâu mới hỏi được lại nơi mẹ tôi sống và chôn cất. Cha tôi vẫn cho như không có gì xảy ra. Vô tình và dửng dưng. Tôi thoáng nghe tiếng Bà

Nội và chị Cát Anh nguyên rửa kẻ đưa tin giữa ngày vui của chị. Nguyên rửa kẻ đưa tin hay nguyên rửa mẹ đã chết không «chọn ngày». Tôi chắc đám tang mẹ tôi cũng sơ sài như cuộc đời mẹ. Và tôi bật khóc.

Mẹ yêu! Những giọt nước mắt chân thành này con khóc cho mẹ đó, thay những bông hoa hồng yêu thương đan kín trên mộ mẹ suốt đời cơ cực, bất hạnh của con và cho con được gọi mẹ triệu triệu lần hai tiếng: «Mẹ Yêu»

...

cuộc đời của MẸ

NG. THỊ NHƯ NGỌC

Con đẻ rộng dài, hai bên trông cau Nam Phổ, cao ngút thẳng hàng đều khoảng, những quai cau màu hỏa hoàng sai oằn trái. Bóng cau chìm dưới đáy nước của hai đầm sen, một bên đầm sen trắng, một bên đầm sen hồng. Từ con đẻ đi vào khoảng ba trăm thước, một ngôi nhà cổ nằm im lìm giữa hàng dương. Nơi đây đã uốn nắn, vun xới mẹ tôi trở thành một người con gái Vĩ đại, duyên dáng thanh tao, mẹ tôi sinh trưởng trong một gia đình hoàng phái, giàu có, lại là con một của bà tôi cho nên bao nhiêu tình thương của ông bà tôi đều trút vào mẹ tôi, hồi đó, cách đây năm mươi năm mà mẹ tôi đã mặc áo gấm Thượng Hải, màu tím than, chân đi hài nhung, tóc bím hai con rít, cổ đeo kiềng vàng, tay đeo đôi neo, mẹ tôi là một nữ sinh Đồng Khánh, đi học lúc nào cũng được thầy yêu, bạn mến vì mẹ tôi đẹp, có duyên, ăn nói mềm mỏng, tính tình dễ thương, nên ai cũng đem lòng thương yêu mẹ tôi cả, đã vậy, mẹ tôi sống trong một gia

đình thật hoàn toàn sung sướng cả tinh thần lẫn vật chất, cho đến một hôm, có năm, bảy nơi trong xóm đem sinh lễ đến xin hỏi mẹ tôi, nhưng đều bị mẹ tôi từ chối tất cả, vì mẹ tôi không thương ai khác hơn là cái ông « Bắc kỳ » (mà tôi không biết tên) mẹ tôi thương ông kinh khủng, thương ở nơi cái dáng điệu, và bộ mặt đẹp trai của ông, ông bà ngoại tôi vì thương con gái nên chiều lòng để cho con tự ý chọn bạn trăm năm nhưng ngang trái thay bên gia đình ông ta lại không bằng lòng cưới vợ người Trung, hơn nữa, gia đình của ông lại giàu có, danh giá mà bố mẹ ông lại muốn cưới vợ người Bắc, ông nghe theo gia đình nên ông đã phản bội mẹ tôi sau một đêm chung sống, bởi vậy nên mẹ tôi chán ghét tất cả đàn ông sống trên cuộc đời này. Từ đó mẹ tôi trở về sống với gia đình như hồi thời còn con gái. Ba năm sau, lại có nơi đến hỏi mẹ tôi, lần này thì bà chịu liền, bà khỏi phải chê đi, người đó không ai khác hơn là ba tôi, ba tôi là một thanh niên mới lớn, đẹp trai, khôi ngô, có thể nói đẹp nhất thành phố Huế kia mà. Thế là ít tháng sau đám cưới của « ba mẹ » tôi được cử hành trọng thể, mẹ tôi thì sùng sinh trong chiếc áo rộng bằng gấm Thượng Hải, đầu chít khăn vành lớn như hai bà Trưng Trắc, Trưng Nhị còn ba tôi thì ôi chao ơi! đẹp ơi là đẹp! ông mặc chiếc áo dài gấm xanh chữ Thọ to, đầu đội khăn đóng, chân đi hạ, trông hai người như là vua và hoàng hậu, thật là xứng đôi vừa lứa. Cái ngày mẹ tôi lên xe hoa về nhà chồng cũng là cái ngày đầu tiên làm dâu trong cuộc đời của mẹ tôi, từ chỗ sung sướng đến chỗ cực khổ, mẹ tôi đều gánh chịu bao nhiêu công việc khó nhọc, nào thì mẹ chồng la rầy, chửi bới, nào thì em chồng hạch nạt, nào thì chồng đánh, con đau, ngày xưa làm dâu khổ cực trăm điều, đêm hôm thức khuya dậy sớm lo làm việc cho gia đình chồng, đến khi mẹ tôi đã có con với ba tôi thì đã dọn ở riêng trong một ngôi nhà nhỏ hẹp, mẹ tôi phải lo kiếm kế sinh nhai kể từ hôm đó mẹ tôi xay bột, nhồi đậu làm bánh cho đến ba, bốn giờ

sáng để kịp đưa cho khách hàng, kiếm ít nhiều gì để lo nồi cơm manh áo cho chồng, cho con. Ba tôi thì đi làm ăn xa xôi, quê lạ xứ người, còn một mình mẹ tôi ở nhà thì lo tảo tần nuôi con cho đến ngày khôn lớn, mẹ tôi sáng nào cũng xách những thùng bánh xuống xà lan (chiếc ca nô nhỏ) qua bên kia sông để lên chợ mà dọn hàng cho kịp buổi chợ sáng, lúc đó căn phố mà mẹ tôi dọn là của bà nội tôi, ba tôi năn nỉ, van nài lắm bà tôi mới cho mẹ tôi dọn một chỗ chật hẹp để buôn bán kiếm tiền qua bữa, mẹ tôi buôn bán ở đó trăm điều khó nhọc, mỗi lần mẹ tôi chạy vào trong nhà bà nội tôi để uống miếng nước thì bà tôi tỏ vẻ khó chịu, bà nói xiên nói xỏ, nói xa nói gần, nghĩa là nói cho đến lúc mẹ tôi không còn uống nước trong nhà mà phải cầm bát ra ngoài chợ mà uống mới thôi, đau khổ hơn nữa là ba tôi thường hay la rầy đánh đập mẹ tôi, khiến cho khung cảnh gia đình trở nên căng thẳng vô cùng, nhưng ai nói gì thì mặc, chứ mẹ tôi vẫn cứ yên lặng, lo chạy ngược chạy xuôi kiếm tiền cho con ăn học, mẹ tôi ăn ở rất khéo, đến nỗi xóm trên xóm dưới đều kính mến mẹ tôi. Mỗi lần, có giỗ dưới ngoại tôi, là mẹ tôi giặt chị em tôi về ngoại ăn giỗ, mẹ tôi thương con nên khi mức đồ cúng ra đĩa mẹ tôi lại chuỗi cho chị em tôi ăn trước khi cúng ông bà, mỗi lần như thế thì ngoại tôi đều la rầy mẹ tôi nhưng mẹ tôi chỉ cười mà nói rằng: « kệ nó mợ, con nít cho nó ăn trước ông bà không bắt mợ mà sợ » bà ngoại tôi chỉ nhìn mẹ tôi mà lườm chứ không nói chi cả. ● ● ●

Thư từ, bài vở gửi về
DUYÊN ANH, Tòa soạn Tuổi
Ngọc, 38 Phạm Ngũ Lão,
Sài Gòn. Ngân phiếu, thư
bảo đảm và mọi giao dịch về
tiền bạc xin gửi về VŨ MỘNG
LONG cùng địa chỉ trên. Mọi
liên lạc phát hành, xin hỏi tại
tòa soạn và trị sự Tuổi Ngọc.

In tại nhà in Nguyễn đình
Vượng — Giấy phép số 641-
BBT-NBC-HCBC.

thắng cảnh quê em

QUÁCH NGỌC ĐIỀN

Hà Tiên ! Hà Tiên ! Hai tiếng ấy Diên chắc hẳn các bạn đã được nghe, qua nhạc phẩm của Lê Đình, kể đó là quê hương của (chị) Diễm. Hôm nay Diên lại viết về Hà Tiên, quê hương từ thuở bé. Nhưng Diên không viết hết Hà Tiên, Diên chỉ viết về một danh thắng nổi tiếng nhất của Hà Tiên, một trong Hà Tiên thập cảnh ấy. Diên xin được làm hướng-dẫn-viên để đưa các bạn đến đó. Diên ước mong các bạn sẽ thích thú vì đã hiểu biết thêm một vùng của tỉnh lỵ Kiên Giang : Quận Hà Tiên. Và danh thắng ấy là :

HANG THẠCH ĐỘNG

Hang Thạch Động là một động đá nằm trơ vơ giữa hai miền biên giới Việt Miên cách xa Châu thành 3 cây số rưỡi. Hang cao độ 98m, đôi khi bị che khuất sau màn mây mù, cho nên Hang Thạch Động còn một biệt hiệu khác là Thạch Động thôn vân — có nghĩa là động đá nuốt mây —

Ngày xưa các « tao nhân mặc khách » thường hay đi bằng xe ngựa để viếng Thạch Động. Nhưng giờ đây chúng ta đã đi bằng xe gắn máy, thả rề rề, xuôi tằm mắt về hai bên vệ đường xem phong cảnh rất hữu tình : với những rừng xanh bát ngát, những cánh đồng dài thoải thoải chạy uốn éo. Bên con rạch nhỏ, mấy hàng dừa xanh đang ngả mình theo con sóng lăn tăn.

Rồi Thạch thất chẳng mấy chốc đã hiện ra trước mắt chúng ta. Một tảng đá khổng lồ đứng hùng vĩ. Đầu ngọn núi giống tựa chiếc mũ lông của kỵ mã Anh. Trong tảng đá, hướng về phía Nam, có hình một đầu người do thiên nhiên gọt dũa lâu ngày : đôi mắt lõm sâu to, đen thẫm. Chiếc miệng rộng mở to như đang ra lệnh gì dữ lắm. Mũi lớn, trông uy nghi tựa một vị thần linh.

Các bạn hãy dừng xe lại đây nhé ! Máy ảnh của chúng ta đã đến lúc phải làm việc rồi, đem ra đi để chụp vài «bối» làm kỷ niệm. Đứng dưới chân núi nơi đây, chúng ta sẽ chụp lấy nguyên hình Thạch Động.

Cần thận ! Con dốc cũng khá cao đấy ! Đứng trên Thạch thất nhìn về con đường mù bụi mà chúng ta đã đi qua, xinh ? Leo lên chót núi, nhìn ra biển, có thể thu trọn cả một miền duyên hải của Hà Tiên.

Bước vào hang đi nào ! Trong hang cũng khá rộng và được chia làm nhiều ngăn, hay gọi phòng cũng thế. Trong Thạch điện có tượng hình Phật nổi rất được tôn thờ và linh ứng lắm, nên ba ngày xuân, chùa tấp nập những nam thanh, những nữ tú đến xin « sâm » để xem con đường duyên nợ của mình sẽ đi đến đâu, hoặc xem trước truyện gia đình mình thế nào ? có gì rắc rối hồng đề đề phòng.

Lại có một chuyện vô cùng kinh thiên, động địa ! Đó là hang có đường lên trời, trên ấy có thờ điện Ngọc Hoàng. Con đường tối om, ngoằn ngoèo dẫn bước đến thiên đàng. Trong bóng đêm chập chùng, cơn gió xào xạc lạnh run, chúng ta phải mò mẫm để tìm đường, thỉnh thoảng chân ta lại chạm vào vách đá đau điếng — Diên chưa từng đi, hay nói khác hơn là không dám đi, vì Diên còn mẩn trần tục quá mờ ! — Những điều trên chỉ nghe người ta nói lại.

Thêm một chuyện động trời nữa, đó bạn đấy. Trong khối đá xanh đầy rêu kia chưa biết bao bí ẩn, có vào rồi chúng ta mới tin là sự thật. Hồi nãy là đường lên thiên đàng, còn giờ đây là đường xuống âm ty. Đường này rất nguy hiểm — Đã có nhiều người vì tánh hiếu kỳ, muốn khám phá ra những bí mật trong hang sâu thăm thẳm kia, nhưng đi rồi không thấy trở về. Và có người muốn tìm ra manh mối cửa hang thông ra đâu, bèn lấy dũa khô (dũa diếc) rồi khắc tên vào thả xuống miệng lạng. Ít lâu sau người ta đi lười bắt gặp. Nhưng vẫn không thể tìm ra manh mối cửa hang. Người ta đã quyết rằng : ở dưới hang có nước thông ra biển. Cho nên vì sợ xảy ra nhiều chuyện không hay, hang đã được lấp lại hoàn toàn.

Bước ra khỏi hang, tiếng thạch nhũ reo tí tách, nghe vui vui. Qua mùa mưa, nước chảy theo thạch nhũ đến năm, sáu tháng mới hết.

Thỏa mãn chưa các bạn ? Giờ chúng ta về nhà ! Xuống dốc theo các bạn sao ? chớ riêng Diên thích lắm. Các bạn đã mệt rồi chứ ? Đó ! chiếc quán lá đơn sơ chỗ ta dựng xe, hãy ghé uống dừa tươi, nước đá chanh, hay cam tươi tùy thích. Các bạn nghe gì không ? mùi hương thanh thanh của hoa mai từ rừng bên đưa sang, quện lấy hương chùa như đưa hồn ta bay bổng, bỏ lại bao phiền toái sau lưng...

● ● ●

nhìn xa TRÔNG RỘNG

bông hoa lớn nhất thế giới

suru tâm của LINH VIỆT

Miền Bắc gọi là Hoa. Miền Nam gọi là Bông. Thí dụ như Hoa Hường hay Bông Hồng cũng vậy. Ở Việt Nam ta, bông nhỏ nhất có lẽ là bông Mimosa và hoa lớn nhất có lẽ là hoa chuối. Nhưng em có biết, trên thế giới ngày nay, có bông hoa nào to lớn, đồ sộ cần đến 2 người ôm mới xuê hay không?

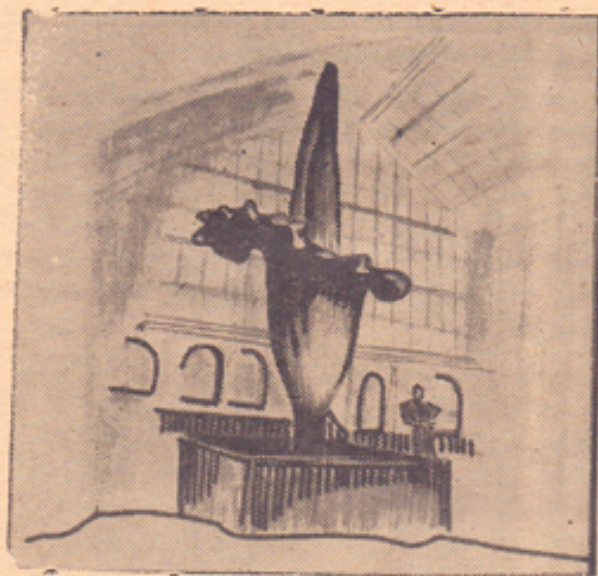
Muốn chứng kiến bông hoa kỳ cục này, mời các em qua vườn bách thảo BRONK PARK ở Nữ Ước (tức tiểu bang New York bên Mỹ). Bông hoa vĩ đại đó đã nở từ ngày 8-6-1937 và có cái tên dài dằng dặc, nhưng âm điệu lại rất trầm bổng và nhịp nhàng là AMORPHOPHALUS TITANIUM thuộc nòi hoa CALA LILI thơ mộng. Hình dáng bông hoa như em thấy trong hình vẽ đã được chụp ngay từ khi hoa mới nở, nghĩa là cách đây 32 năm.

Danh tánh của hoa mỹ miều như vậy, nhưng trên thực tế thì hoa to lớn, đồ sộ khác thường. Đây, em thử nhìn kích thước của hoa qua sự tương tượng đối đảo của em. Chiều cao từ đài hoa lên đến cánh hoa (chưa kể nhụy hoa) là 2 mét 50, đường kính của cánh hoa 1 mét 20 và đường tròn phía trên đài hoa là 3 mét 60. Nếu sải tay em dài 1 mét 80 thì chỉ cần 2 em là ôm xuê đoá hoa này. Bằng không, các em phải nhờ đến 2 người lớn gắng ôm dùm thì mới khít vòng tròn tròn đài hoa.

Các nhà thực vật học gọi AMORPHOPHALUS TITANIUM là bông hoa mẹ, vì trong bụng hoa có vô số những hoa con nhỏ li ti, cũng có hình thù như hoa mẹ, nhưng phải dùng đến kính hiển vi mới nhìn thấy được. Phần hoa mẹ, từ trên cao, rơi trúng đầu chú hoa con nào thì cách đó ít lâu, hoa con sẽ được sinh sản. Được biết, các nhà chuyên nghiên cứu thảo vật học đã tìm thấy nòi hoa này tại đảo Sumatra ở Nam Dương.

Amorphophalus Titanium, chẳng những cao lớn, đồ sộ mà còn không sắc không hương. Đặc biệt hơn nữa, hoa khi ra đời cho đến lúc lớn lên chỉ nở có một lần rồi sống mãi với thời gian. Tuy không hương, nhưng hoa vẫn có nhụy. Nhụy hoa vượt hẳn ra ngoài bụng hoa và cũng có phần hoa hẳn hoi. Tuy nhiên, phần hoa không thơm như các em tưởng.

Ìng những thế, vào buổi tối trời, lúc các em «muốn xem hoa nở, muốn chờ trăng lên» thì nhụy hoa lại tiết ra một mùi khó chịu như mùi thịt thiu. Mặc dầu vậy, các nhà thực vật học vẫn phải gọi AMORPHOPHALUS TITANIUM là một loài hoa vì sự sinh thành của loài hoa này không khác một mây may với các loài hoa khác. Nhưng khi nói đến hình thù của hoa thì quả thật không ai có thể chấp nhận AMORPHOPHALUS TITANIUM vào làng hoa được vì hoa cao to quá, không xứng đáng được liệt vào hàng ngũ những cô gái diễm kiều thường được ví với những cái tên thơm tho, mỹ lệ và yêu điệu như Bạch Huệ, Ngọc Lan, Bích Hợp, Thủy Tiên, Thu Cúc, Thanh Lan vân vân...

Cuối cùng em cũng nên biết, riêng nhụy hoa đã cao đến 2 mét. Đem cộng với 2 mét 50 từ chân hoa đến vòng «cánh» hoa, AMORPHOPHALUS TITANIUM có tổng số chiều cao cao là 4 mét 50. Thử hỏi, trên trái đất này, có chàng trai nào cao được bằng hoa đề hoa cứng yểu, triu mến?

...

làm dáng

trang phục của em

MINH VĂN

Một buổi sáng chủ nhật, trời vào đông hơi lạnh lạnh. Tự nhiên em yêu màu tím và em nghĩ mặc màu này mà dạo phố với bạn bè thì thật tuyệt. Thế nhưng mặc thứ nào đây, áo dài, robe hay quần patte áo thun? Thật là phiền toái. Lại còn dây dép, ví, nữ trang. Làm sao cho phù hợp với nhau, cả về màu sắc, cả về « mode »... Phải thế không em?

Không phải ở tuổi ngọc ngà em gái nào cũng đủ thời giờ, dư phương tiện để theo dõi thời trang và may mặc theo thời trang vì thế chị tìn là trong 10 em thì có đến 6 em thật lúng túng khi muốn diện đi chơi với bạn bè. Làm sao cho khỏi « quê » làm sao cho khỏi « lỗ » và nhất là làm thế nào để tỏ ra mình là người thanh lịch, là con nhà gia giáo v.v... Mặc dù cuộc sống hiện tại đã lôi kéo một số các em vào đợt sống mới, một số các em bất cần dư luận, bất cần sự hòa hợp màu sắc, vóc dáng, lên án thứ mỹ quan « cổ lỗ sĩ » của các bậc huynh trưởng để chạy theo thời trang sao cho diêm dúa, gồ ghề (một thứ tính từ của dân Hippie rất khó định nghĩa vắn tắt). Song rất may là đa số các em còn giữ được « nếp xưa », một phần nhờ giáo dục gia đình, một phần nhờ có được niềm cao ngạo tự nhiên thuần khiết của người Phụ Nữ Việt Nam theo truyền thống.

Những phân vân của các em về trang phục phát xuất từ đó. Phải thế không các em? Bằng không, chỉ cần a dua, rất dễ.

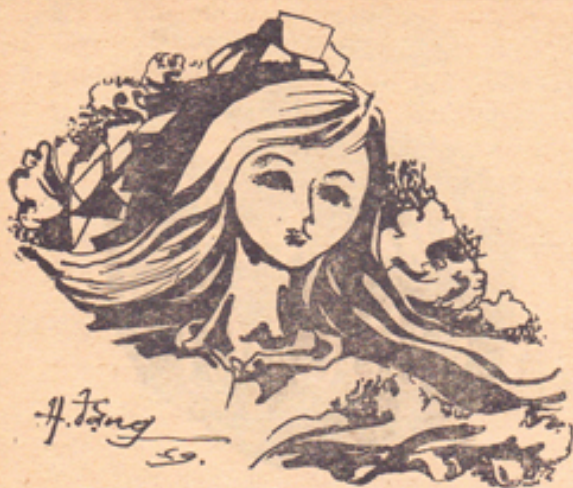
Ở tuổi các em, các em có thể mặc cả Âu phục và Việt phục. Xong điều cần là phải mặc cho thích hợp với từng hoàn cảnh, từng giai đoạn, từng vóc dáng v.v... Quần áo thuộc hạng nào dùng cho dịp nào đều đã được phân định rõ ràng. Trang phục lịch sự không bắt buộc chúng ta phải hoang phí, xa xỉ. Trang phục lịch sự cũng không bắt buộc chúng ta phải chọn thứ đắt tiền, thứ hiếm hoi trên thị trường v.v... Chỉ một chút công phu, em có thể trở nên xinh lịch dù em nghèo, dù em xấu xí khó coi.

Trong bất cứ trường hợp nào (đi học, đi chơi, đi dự tiệc, đi dạ vũ, đi picnic v.v) chiếc áo dài trắng (hay màu dịu), may khéo, phù hợp với vóc dáng em đều dùng được cả. Đừng sợ nó tố cáo em « quê » hay em « nghèo » hơn bè bạn. Em chỉ tự tố cáo cái « nghèo » cái « quê » của mình khi nào em chạy theo thời trang mà chạy không đúng cách.

Tối 24-11, [Vô]Tuyển, Truyền Hình Việt Nam trình chiếu « sô » đầu tiên của Ban Tuổi Ngọc — xin bạn ngọc đừng cau mày vội — do ông Thanh Vũ thực hiện. Ái Hoa nghe hai tiếng Tuổi Ngọc, mặt mũi đã tái mét, cổ chờ coi. Và coi xong thì mồ hôi chảy đầm đìa.

Đành rằng Tuổi Ngọc (viết hoa) không thuộc độc quyền của riêng ai vì chưa ai nghĩ chuyện « nhãn hiệu cầu chừng tại tòa » nếu như mình dùng trước hết. Tuy vậy, Tuổi Ngọc, tuần báo của Duyên Anh đã được Bộ thông tin cấp giấy phép xuất bản. Ông Thanh Vũ phải hiểu điều đó. Ái Hoa lạy ông ngào lạy, ông làm ơn kiếm cái tên khác cho ban của ông đi. Lạy ông chứ không dám yêu cầu ông. Nhiều danh từ đã bị đem ra đúng bần. Không lẽ ông Thanh Vũ vác Tuổi Ngọc cái tuổi dễ thương ấy, ra diễn trò vô duyên và lãng nhách dù được mạ vàng bằng thủ thuật « thương lính ». Bây giờ, giả dụ, có anh Philip Nhỏ nào thao túng « sô » Fontaine trên đài Ngũ Tự mang tên ban của anh là Ban Thanh Vũ, chắc chắn, ông Thanh Vũ sẽ chỉ biết lạy ông Thanh Vũ nọ như Ái Hoa lạy ông tha cho tên Tuổi Ngọc. Các ông là những nghệ sĩ lớn, chả lẽ nghèo chữ nghĩa đến không tìm được cái tên gì khác ngoài Tuổi Ngọc ư? Ông giám đốc V.T.T.H. không sợ báo chí công kích « đài ta » là quảng cáo cho tuần báo Tuổi Ngọc à? Vì ông Bửu quảng cáo cho Maxim's, ông Bửu đã đi doong đó. Báo chí mời ông Bửu đi doong. Còn ông Duyên đấy! Nghe nói anh Chu Tử đã kiện tuần báo chị em các chợ nọ về tội cầm nhầm tên báo Sống, anh sẽ kiện luôn ban kịch của « đài ta » mang tên Sống. Không, Sống chết rồi nhưng tinh thần của nó không hèn và hạ lưu như những kẻ lợi dụng hồn ma của nó đâu.

làm dáng

Nếu em khá giả hơn một chút, em có thể may thêm một vài bộ âu phục. Chỉ không phản đối các em về việc dùng những màu sắc chói lọi, phản nhau hoặc lờ lợt xong xin nhờ là những kiểu áo lạ, màu sắc chói chang chỉ hợp với các em có khuôn mặt đẹp, có nước da trắng hoặc nâu hồng. Nếu em không được để coi mấy, hãy chọn những màu nhu, chim, những kiểu áo dân dị Âu phục sẽ giúp em có vẻ trẻ trung hơn, tươi mát và gọn ghẽ hơn xong chỉ hợp với những buổi đi chơi, đi picnic leo núi, đi biển (quần jean, quần patle, áo chemise và áo Pull over) hoặc dạ hội (Robe). Khi đi học, tốt hơn hết là nên mặc áo trắng học trò.

Hiện nay, tại một vài trường tư, kỷ luật lỏng lẻo, đã có nhiều cô bé ăn mặc lố lăng hoặc quá diêm dúa đến trường. Sự miễn thương chỉ đến với em khi em chịu hòa đồng với mọi người. Đừng ở trên cao ngó xuống và cũng đừng ở quá thấp với lên. Về duyên dáng của em cuốn hút thiện cảm của bè bạn là nhờ ở đó. Vậy thì em đừng nên tỏ ra lập dị, tỏ ra hơn người trong trang phục của mình.

Một điều cần lưu ý là dù phục sức cách nào, kiểu nào thì quần áo cũng phải thật sạch, thật thẳng. Giày guốc phải hợp với màu áo, loại áo em mặc. Thử tưởng tượng em mặc một bộ quần áo mới thật đẹp mà lại kéo lê đôi guốc cũn hoặc đôi dép Nhật bản bằng cao su thì thật là kỳ cục phải không em? Để tiết kiệm ngân quỹ em chỉ cần có một đôi guốc và một đôi sandan hay giày màu đen để có thể đi với mọi màu áo và loại áo.

Dù sao đi nữa, trong hoàn cảnh hiện tại, cha mẹ nuôi được cho các em ăn học cũng đã vô cùng vất vả vì vậy nên tránh đua đòi để khỏi làm phiền lòng cha mẹ, khỏi hạ thấp phẩm giá của mình (không có tiền thì cố kiếm tiền bằng mọi cách đó mà).

Chỉ cần sạch sẽ, tươi mát, vui vẻ, xinh xắn thì dù với trang phục nào em cũng vẫn dễ thương như thường.

Làm dáng là cốt tạo được vẻ dễ thương, đầm thắm đó.

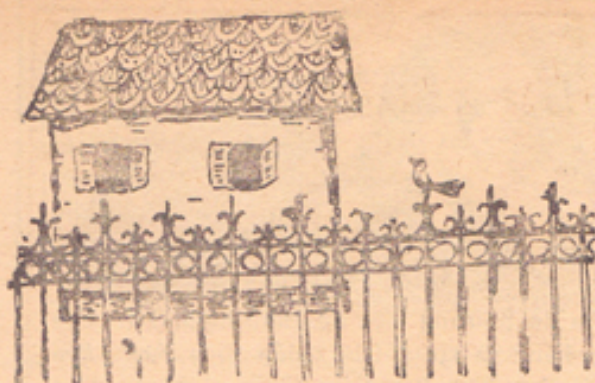
MINH VĂN

nhìn xuống cuộc đời

Astroboy, cậu bé phi thường, đang là thần tượng của nhi đồng Việt Nam. Tại sao Astroboy không thể là Trần Việt, là Lê Việt hay Hoàng Việt? Có ai cấm đâu. Những đứa trẻ nào hoặc những người nào làm những công việc cao cả, họ không thuộc về họ nữa. Mà thuộc về mọi người. Nói

như thế, Ái Hoa muốn VTTH phóng tác tất cả tên nhân vật trong phim Astroboy sang tiếng Việt. Cho trẻ con dễ nhớ. Hãy tạm coi thế. Bây giờ, tìm hiểu xem tại sao loại phim Batman, Astroboy hay loại truyện Lucky Luke lại được trẻ con hâm mộ và phụ huynh bằng lòng. Không nói đến nghệ thuật ở đây. Mà chỉ nói đến mục đích của người chủ trương. Mục đích thật đẹp. Là không hề có máu đổ, người chết. Batman hay Robin có thể bị hành hạ, bị đưa lên máy chém chờ chết. Nhưng Batman đã tự giải thoát, đánh đắm kẻ thù một chập rồi bắt kẻ thù của xã hội dẫn về nộp cảnh sát. Cảnh sát nhốt bọn bất lương vào tù. Tuần nào cũng vậy, Batman, kẻ hành hiệp luôn luôn bị bắt, bị đe dọa « về quê ». Khi thoát lưới, Batman không trả thù bọn bất lương bằng đòn tàn bạo của bọn bất lương. Rất mã thượng, Batman đưa bọn bất lương cho pháp luật xét xử. Khác hẳn những phim cao bồi Ý, đánh đập dã man và trả thù dã man. Thù hận không nên diễn ra trước mắt tuổi thơ. Cho nên phim cao bồi Ý không thể đề tuổi thơ đi coi. Loại phim này chỉ có tàn sát và tàn sát. Tàn sát hết. Bắt kẻ đàn bà, con nít hay cụ già. Truyện Lucky Luke không hề thấy người chết. Lucky Luke chỉ bắn rơi súng đối thủ, chỉ đâm gục đối thủ rồi bắt vào tù. Tù vượt ngục, Lucky Luke lại đi bắt. Suốt đoạn đường chông gai hộ tống chuyển xe đò, gặp bao nhiêu kẻ cướp đường, bao nhiêu mọi da dổ nhưng không hề đổ một giọt máu. Bởi không có máu đổ nên Batman, Astroboy, Lucky Luke đã được chiếu cố tận tình khắp thế giới. Điều này chứng tỏ rằng nhân loại đâu có ưa máu đổ, người chết. Những người làm báo tuổi thơ ở Việt Nam đã không có mục đích đẹp. Nên đầy rẫy, ma cà rồng hút máu người. Và Lucky Luke nói thật bậy bạ khi được dịch... ầu sang tiếng Việt. Bộ Văn Hóa Giáo Dục đã nghĩ được mục đích đẹp cho tuổi thơ chưa? Có tính làm báo, làm phim phục vụ tuổi thơ không? Chẳng lẽ hàng trăm nhân tài cử nhân tiến sĩ tập trung tại Trung Tâm Học Liệu chỉ thực hiện nổi một chương

LÁ VÀNG

trần thị quỳnh liên

Trưa nay em chẳng ngủ được — Em lên mẹ trở dậy, chạy nhanh ra vườn — Em ra chơi với bạn em đó (chắc bạn em chờ em ghê lắm!) — Bạn em là lá vàng đó — Em ra vườn thì đã thấy bạn em — Thật nhiều — Bạn em «ngồi» rải rác trên khoảng vườn của em. Từng ngọn gió thu thật nhẹ thoảng qua, bạn em lại rơi xuống thật nhiều và thật nhẹ (như những vị thiên thần) — Nhưng gió thu đâu có vừa, cứ «gheo» bạn em hoài — Làm bạn em «mắc cỡ» bay tứ tung — Báo hại em chạy theo bạn em đến hụt hơi («ghét» gió ghê!)

Bây giờ, em đặt bạn em vào chiếc hộp giấy (kéo gió lại «gheo» bạn em nữa). Chiếc hộp mà em đã nắn nỉ anh Tân hết nửa ngày anh mới chịu làm (anh «viện cớ» học thi đó) — Em nhìn bạn em; em thấy bạn em thật xinh, xinh hơn những lá em đã thấy (em so sánh hơi thiên vị, đừng giận em nghe các lá khác, khi họ thích cái gì, thì trước mắt họ cái đó đẹp hơn tất cả những cái khác, đồng ý với em nghe lá)

Em nói với lá vàng rằng: «Em thương lá vàng ghê lắm!» Lá vàng không tin lời nói của em sao? Em giận lá vàng rồi đó (em chỉ giận lá vàng một phút thôi, vì nếu em giận lá vàng lâu, em sẽ chẳng có bạn — Lá vàng xem em khôn chưa?) Lá vàng biết không? Lá vàng hiện diện trong mùa thu thật rực rỡ (nhưng không kiêu sa) thật hiền lành và nhắc em nhớ đến Vân — Vân rất thích mùa thu và nhất là thích nhất lá vàng (em bắt chước Vân đó — nhất lá vàng). Nay thì Vân đã xa em — Gia đình Vân dọn vào Nha Trang — Vân ra đi khi lá vàng chưa rơi — Mùa thu chưa đến. Chẳng biết bây giờ Vân có còn thích nhất lá vàng không? — Riêng em, em vẫn nhất và vẫn thương lá vàng.

Lá vàng ơi! em thương lá vàng ghê lắm.

trình Đố Vui Đố Học, tuần lại tuần hỏi và chấm những câu đố học (mãi đến thuộc mục người nhưng không giỏi ra là mấy. Và đài Vô Tuyến Truyền Hình Việt Nam, chẳng lẽ, trong những chương trình tuổi thơ, chỉ có hát tân cổ nhạc giao duyên, hát tân nhạc và kịch... già nua, tối ám? Chưa làm nổi Astroboy thì nên mua nhiều loại Astroboy đi. Và, ít nhất, mỗi tối một phim.

Dân biểu Nguyễn Trọng Nho là một dân biểu duy nhất trong Hạ Viện còn biết nghĩ đến tuổi thơ. Nhưng anh ta nghèo. Nho xuất thân

là con nhà nghèo. Cha mẹ quê mùa chân phượng. Nho đã cố vươn lên để khỏi chìm ngấm trong sự nghèo khổ. Nho răn học. Nho đầu kỹ sư nông lâm. Nho từ chối làm trưởng ty hay hạt vụ ở một hạt béo bở nhất để dẫn thân tranh đấu cho tuổi trẻ. Người nào tranh đấu cũng bị hiều lắm và chịu nhiều thiệt thòi. Anh ta bị công kích thậm tệ. Song vẫn còn những người tuổi trẻ hiền và thương anh ta. Nho tình nguyện tổ chức tại Hạ Viện (nơi hội họp của các ủy ban) một buổi nói chuyện về sách báo tuổi thơ. Nhiều dân biểu sẽ giúp Nho. Nho cố mời bằng được ông Tổng trưởng Văn hóa Giáo dục, Quốc vụ khanh Đặc trách Văn hóa văn vân... tới dự buổi nói chuyện này. Người được Nho mời nói chuyện là Duyên Anh. Nếu không có gì trở ngại, hai tuần nữa, buổi nói chuyện sẽ được tổ chức. Bạn ngọc muốn tham dự buổi nói chuyện này, sửa soạn nhận giấy mời của dân biểu Nguyễn Trọng Nho.

Từ số 21, Tuổi Ngọc sẽ có nhiều đổi thay. Đề cho nó mới mẻ. Mỗi tuần, Tuổi Ngọc sẽ giới thiệu một nhà văn hay một nhà thơ, nhà... vẽ hoặc một nhà báo nổi tiếng với hình ảnh và

tiêu sử cùng những tác phẩm của họ. Đặc biệt Duyên Anh sẽ giúp bạn ngọc tìm hiểu về nghề báo, người viết báo, kinh nghiệm viết báo, vui buồn của nghề làm báo trong hồi ký NHÀ BÁO. Theo rồi NHÀ BÁO, bạn ngọc sẽ thích thú nghề báo hoặc sẽ chán nản, ghê gớm những con người cứ bị hiều lắm là «chiến sĩ của sự thật». Duyên Anh hứa sẽ viết thật, viết hết. NHÀ BÁO còn là hồi ký của một người thân lập thân, ở một khía cạnh nào đó. Đọc NHÀ BÁO, bạn ngọc sẽ thương hại cho người tuổi trẻ bị đưa đẩy vào những đồ vỡ, chán chường. Bao nhiêu thần tượng bị chôn vùi bằng những bài báo tàn nhẫn chỉ vì người làm báo biết quá nhiều. NHÀ BÁO khởi đăng từ số 21.

sách mới

Xóm âm hồn

Một truyện vừa đau thương vừa trào lộng của nhà văn quen thuộc Nguyễn Thụy Long. Sách do Âu Cơ xuất bản. Đi vào đề tài mới, chắc hẳn Nguyễn Thụy Long muốn làm ngạc nhiên độc giả.

Người nằm xuống kể còn lại

Bút ký chiến trường của phóng viên trẻ tuổi Nguyễn Đức Hiếu. Đây là một bút ký được viết từ những trận đánh khốc liệt đã xảy ra khắp mọi mặt trận. Sách do Long Khoa xuất bản.

Lá chúc thư

Tủ sách vàng Huyền Trân vừa tung ra cuốn *Lá Chúc Thư* của Nhật Tiến. Truyện này đã in từng kỳ trên một nhật báo. Khi in thành sách, nhà văn Nhật Tiến đã sửa chữa thật kỹ lưỡng. Cuốn truyện bảo đảm hay vì người viết là Nhật Tiến, tác giả *Thềm Hoang* giải thưởng văn chương toàn quốc và *Quê Nhà Yếu Dấu* đã in một nửa trên Tuổi Ngọc. Sách dày trên 100 trang bán dưới 100 đồng.

Ca dao nhi đồng Quốc tế

Trẻ con đạo này chiếu cổ kỹ lưỡng. Nhà xuất bản Sáng Tạo do nhà văn Doãn Quốc Sĩ trông coi vừa cho bày bán hai cuốn *Ca Dao Nhi Đồng Quốc Tế* và *Ngụ Ngôn*. Sách do Doãn Quốc Sĩ sưu tập, ghi chú và dịch thuật. Xin trân trọng giới thiệu với các bạn ngọc.

ĐỜI MỚI 280 VĨNH VIỄN
VỪA CHO PHÁT HÀNH

TRƯỜNG CỬ

Truyện viết về thế giới học trò

DUYÊN ANH

ĐÃ PHÁT HÀNH

CHUYẾN TÀU TRÊN SÔNG HỒNG Mai Thảo

THĂNG VŨ

Duyên Anh

CẦU MƠ

Duyên Anh

Tuần trước, Ái Hoa có nói đến một chiến dịch do Tuổi Ngọc phát động. Đó là chiến dịch *Sách Tìm Người Đọc*. Chiến dịch *Sách Tìm Người Đọc* nó rộng rãi quá, khó khăn quá mà Tuổi Ngọc

chưa đủ phương tiện để thực hiện. Tòa soạn họp hành và xin đổi là chiến dịch *Sách Báo Tuổi Ngọc Tìm Bạn Ngọc*. Chiến dịch này, nhất định mở màn tại Nha Trang vào trước Giáng Sinh 1969. Sau đó, *Sách Báo Tuổi Ngọc* sẽ tìm *Bạn Ngọc* ở các tỉnh gần Sài Gòn như Bình Dương, Biên Hòa, Long An, Mỹ Tho... Tuổi Ngọc sẽ dùng phương tiện nhỏ nhoi của mình chuyên chở sách báo tìm bạn đọc mới. Nhiều nghệ sĩ như Lê Thu, Jo Marcel, Nguyễn Long... hứa sẽ tham dự chiến dịch *Sách Báo Tuổi Ngọc Tìm Bạn Ngọc* ở những tỉnh gần Sài Gòn. Trong khi Duyên Anh ký sách thì Lê Thu, Jo Marcel ký bằng nhạc hay trình diễn, những bản nhạc hay nhất. Nhà văn Doãn Quốc Sĩ rất tán thành sáng kiến của Tuổi Ngọc. Ái Hoa hy vọng, từ chiến dịch *Sách Báo Tuổi Ngọc Tìm Bạn Ngọc*, Tuổi Ngọc sẽ được các nhà văn danh tiếng cộng tác để phát động một phong trào *Sách Tìm Người Đọc* khắp nước. Bạn ngọc thân mến, bạn hãy chờ *Sách Báo Tuổi Ngọc* tìm đến với bạn, bạn nhé!

Cuốn sách *Cậu Chó* đã được lệnh của Bộ Thông Tin cấm bán sau những bài báo này lửa của hai nhật báo Tiền Tuyến và Hòa Bình. Khi có

lệnh tịch thu, *Cậu Chó* đã bán hết veo. Và nhờ tịch thu, người ta đi kiếm *Cậu Chó* một cách sôi nổi. *Cậu Chó* bị kết án là đàm thư viết bằng nghệ thuật hèn kém nhất. Ái Hoa không đọc *Cậu Chó*. Nhưng chỉ đọc những đoạn trích từ *Cậu Chó* ra để kết án *Cậu Chó*, Ái Hoa đã muốn sốt rét rồi. Ngoài *Cậu Chó* sách không dành cho tuổi thơ đọc, còn nhiều sách báo nói là của tuổi thơ, tệ hại chẳng kém gì *Cậu Chó* đã được bán và đang được bán. Sự tịch thu hay cấm đoán một vài cuốn sách không giải quyết được gì cả. Vấn đề đặt ra là phải cổ vũ, khích lệ và giúp đỡ ngành xuất bản và những tác giả có ý thức. Khi sách hữu ích tràn ngập và được tiếp đón nồng hậu, khỏi cần cấm đoán, sách báo nhằm nhĩ sẽ bị tận diệt. Song buồn thay, những sách báo đứng đắn hôm nay đã bị nằm dưới sách báo nhằm nhĩ trên các sạp báo. Và thường bị trả về rất nhiều. Nhà nước nên nghĩ xa xôi hơn. Cấm đoán chỉ là biện pháp nhất thời.

● **LÊ VĂN KIÊM** (Đà Nẵng).— Mục đó chưa có vì anh Trần Nhã, chủ bút The Saigon Post còn bận. *Một loài chim bé nhỏ* sẽ do Tuổi Ngọc xuất bản thành sách khi đăng dứt. Anh Nguyễn Mai đã gửi báo cho em.

● **PHƯƠNG CƠ** (Sài Gòn).— Thư gửi từ cuối tháng tám. Bây giờ là cuối tháng mười một. Nhưng không cũ đâu. Thư còn mới vì đọc say mê chỉ lạ. Ý nghĩ của em đúng quá, rất may là chưa đúng với anh thì anh đã giải nghệ. Vậy em cũng phải khen anh viết LTTOM có phần đúng tâm trạng một số nữ sinh chứ? Hôm nào anh diễn thuyết, em nhớ đến dự. Để xem anh có «rút rè khấp nép» như T.T.T. dạy ở Vạn Hạnh không, em nhé! Về đời sống các nhà văn hả? Em đã biết đấy. Một số ít tốt còn phần đông họ sống phần nghịch thơ văn của họ. Thơ văn của họ hùng song họ sống hèn, hèn hơn cả những người hèn nhất. Nhà văn không phải là người trình diễn nên không bao giờ là thần tượng. Họ chỉ ở trong sự cảm mến của độc giả. Và anh, xin nhắc lại không khiếm tốn, anh chưa là nhà văn. Anh mới chỉ là nhà viết truyện gặp nhiều may mắn nhờ một vài truyện đọc được. Mến em.

● **NGÔ DANH PHƯƠNG** (KBC 3902).— Bạn thấy giống thằng Vọng à? Tôi yêu nhân vật Vọng lắm. Chính nó mới là tuổi thơ của tôi, bạn ạ!

Rất cảm động được bạn tin cậy và ủng hộ Tuổi Ngọc. Ước ao có dịp gặp bạn. Nhưng thời chiến mấy ai rảnh rỗi cho cuộc tâm tình vụn? Chúng ta giống nhau ở chỗ cùng mong bé lại để học chăm nhất, ngoan nhất.

● **LÊ HOÀI** (Phú Nhuận).— Anh đã nhất định không viết về du dương nữa. Còn được sống để viết, anh sẽ chỉ viết về những đứa trẻ không bao giờ lớn, những truyện thơ mộng và những truyện gia đình thương yêu. Vậy đừng mong đọc loại «Điều Ru Nước Mắt» làm chi, em nhé! Anh trả lời em hơi muộn, chớ giận anh mà tội nghiệp anh.

● **MỘT EM** (Quảng Ngãi).— Thư em đề ngày 23-10, em không ghi tên nên anh chưa được hân hạnh đọc tên em. Cảm ơn em đã thành lập nhóm cô động Tuổi Ngọc. Tờ báo sẽ đầy, sẽ phong phú nội dung, sẽ lộng lẫy hình thức khi nó «đầy tuổi tôi». Em yên chí đi, hễ đủ phương tiện, anh nhất quyết sẽ làm Tuổi Ngọc vừa ý hầu hết các em.

● **MỘT ĐỘC GIẢ (?)**.— Vì bản kẽm trễ nên vài kỳ «Giữ việc trong nhà»...lộn xộn quá thôi. Tuổi Ngọc sẽ «chấn chỉnh» lại và nhờ chị Thanh Phương viết hàng chục kỳ đề sẵn làm bản kẽm đang hoàng rồi sẽ tiếp tục. Cảm ơn chị đã có lòng với Tuổi Ngọc và thành thực xin lỗi chị.

● **ĐỖ THỊ PHƯƠNG** (Dục Mỹ).— Cô yên lòng đi, tôi không giận độc giả Tuổi Ngọc đâu dù độc giả Tuổi có nặng lời cách mấy. Mà cô thì lại không hề nặng lời. Vâng, tôi sẽ viết *Quê Nhà Tôi* và cho xuất bản để cô biết về quê hương miền Bắc qua trí tưởng tượng. Người viết văn thường có cuộc sống bề ngoài bằng phẳng như mọi người trừ các ông lập dị. Nên vợ họ cũng chẳng

TRONG TUẦN NÀY TÒA SOẠN ĐÃ NHẬN ĐƯỢC BÀI DỰ THI «VIẾT VỀ MẸ TÔI» CỦA :

Văn Tấn Việt, Nguyễn Thị Bích Hà, Viễn Lộc, Văn Hải, Trần Thị Trâm, Hoài Liên, Nguyễn Toàn Nghĩa, Tường Ngọc, Phạm Ngọc Dũng, Bạch Thị Hải Đường, Trần Văn Được, Đoàn Thụy, Phan Thái Khương, Linh Lê Thủy (2 bài) Tôn Nữ Thu Nga, Tôn Nữ Thu Dung, Trần Việt Hùng, Phạm thị Kim Chi, Nguyễn Tấn Lê, Đình Anh, Thùy Châu, Hoàng Long Miên, Mây Trắng, Nguyễn Thị Tuyết, Trần Ngọc Thịnh, Phạm Thị Hồng, Mai Nguyên Trần, Quảng An Nam, Linh Lê Uyển, Nguyễn Thị Nga Tuyết, Ngọc Sương, Phan Vinh Hạng, N. Ph. H., Mai Ngân Sao, Nguyễn Nhật Ánh, Thanh Ngọc, Nguyễn Thị Phương, Nguyễn Định Vinh, Hoàng Phý Hùng, Nguyễn Văn Hiếu, Hương Huyền, Phương Thảo, Trần Thị Ngọc Phương, Anh Phương, Lữ Mỹ Châu, Nguyễn Văn Huyền, Phiêu Linh, Đặng Thị Xuân Lan, Lê thị Khánh Linh, Nguyễn Thị Hải, Châu Kim Lan.

Nhà xuất bản SÁNG - TẠO

đã cho phát hành :

NGỤ - NGÔN

Sau Ca Dao Nhi Đồng, tập văn thơ Ngụ - Ngôn Việt Nam và Quốc tế này là quyển thứ hai trong toàn bộ TUYÊN TẬP VĂN CHƯƠNG NHI ĐỒNG do Đoàn Quốc Sĩ sưu tập, ghi chú, và dịch thuật.

Hàng ngày đón đọc

Công Luận

NHẬT BÁO

THÔNG TIN & NGHỊ LUẬN

Chủ-nhiệm : TÔN THẤT ĐÍNH

LẬP TRƯỜNG

Chuyện mỗi ngày

Thời cuộc quốc tế

Tin... lạt dứa

• NGHỊ LUẬN
ĐANH THÉP
GIẢI TRÍ
TAO NHÃ

diễn đàn chung

tâm tư người dân

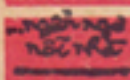
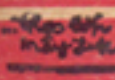
tham luận

dưới mắt
chúng tôi

Trang của lính

1001 CHUYỆN NGÂN QUỐC TẾ
HAY NHƯ THẾ GIỚI

PHỤ NỮ

tuổi ngọc
SỐ 471
TỜ BÁO CỦA TUỔI TRƯỞNG VÀ NGỌC

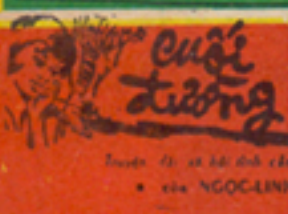
chiếm
tâm sự

lay ngl csm bnt

GIA ĐÌNH NGÀ NGỌC

Cuối
tuổi

Truyện dài và bài bình luận
của NGUYỄN AN NINH

nhà lơi

• TRUYỆN VUI CỦA DUYÊN-ANH

• NHẬT BÁO
CÓ TÒA SOẠN
VĨ ĐẠI NHẤT
VIỆT NAM

• TRANG CỦA LÍNH
CÔNG LUẬN
MỞ LỐI CHO NHỮNG
TRANG LÍNH
TRÊN CÁC BÁO KHÁC

TÒA - SOẠN TRỊ-SỰ

24, Nguyễn An Ninh - SAIGON

Điện - thoại : 23.971 - 90.652 - 90.654

Tin... lạt dứa

BÌNH

EN XA VÀ
TIỆP.

ên đội 5 nước CS
lên đống Tây Khẩu.
T nơi các cuộc biểu

Prague, trong ngày
Tây Khẩu đã lên
ngay, cũng trường
tại các cuộc biểu

• Tin... lạt dứa báo cho Phê Cô Trí biết, nhà Văn Học Việt Nam
phát và anh Mân đã từ tay đã cho anh và anh Mân cùng đi và anh Mân